

Driftnämnden Kultur och skola

§61

Beslut om att anta Hallands kulturstrategi 2025-2032 samt Hallands kulturplan 2025-2028

DNKS240277

Beslut

Driftnämnd kultur och skola beslutar att

1. föreslå Regionfullmäktige besluta att anta Hallands kulturstrategi 2025–2032 samt Hallands kulturplan 2025–2028.
2. överlåta åt förvaltningschef kultur och skola att göra mindre redaktionella ändringar i texten inför beslut i fullmäktige.

Ärendet

Driftnämnd kultur och skola beslutade våren 2023 (DNKS § 30/2023) om en processplan för framtagande av kulturstrategi och kulturplan. Processplanen synliggjorde att kulturstrategin ska vara en långsiktig genomförandestrategi till Halland - Bästa livsplatsen 2035 och kulturplanen en fyraårig plan i enlighet med den förordning som styr kultursamverkansmodellen.

Förslag till kulturstrategi och kulturplan var på remiss under våren (DNKS § 25/2024) och 26 yttranden inkom. Totalt innehåller yttrandena över 340 synpunkter som har hanterats av förvaltningen. Strax under hälften av synpunkterna var antingen positiva ställningstaganden eller förslag på operativ nivå. I dessa fall har synpunkten inte krävt åtgärd. Av resterande punkter har hälften beaktats och arbetats in, och andra hälften inte beaktats, till exempel då de inneburit upprepningar eller utpekande av enskilda aktörer.

För att säkerställa ett tydligt språk och justera eventuella korrekturfel föreslås förvaltningschef få möjlighet att genomföra mindre ändringar i texten fram till beslut i fullmäktige.

Förslag till beslut

Driftnämnd kultur och skola beslutar att

Ordförandes sign

Justerares sign

Utdragsbestyrkande

Driftnämnden Kultur och skola

1. föreslå Regionfullmäktige besluta att anta Hallands kulturstrategi 2025–2032 samt Hallands kulturplan 2025–2028.
2. överlåta åt förvaltningschef kultur och skola att göra mindre redaktionella ändringar i texten inför beslut i fullmäktige.

Beslutsunderlag

- Beslutsförslag - Beslut om att anta Hallands kulturstrategi 2025-2032 samt Hallands kulturplan 2025-2028
- Tjänsteskrivelse Hallands kulturstrategi 2025–2032 och Hallands kulturplan 2025–2028
- Förslag till Hallands kulturstrategi 2025-2032
- Förslag till Hallands kulturplan 2025-2028
- Enkel prövning av barnets bästa: Beslut om Hallands kulturstrategi 2025–2032 och Hallands kulturplan 2025–2028

Expedieras till
Regionstyrelsen**Paragrafen är justerad**

Ordförandes sign

Justerares sign

Utdragsbestyrkande

Kultur och skola
Förvaltningsledning och stab
Emelie Johansson
Utvecklingsledare

Beslutsförslag

Datum	Diarienummer
2024-09-02	DNKS240277

Driftnämnden Kultur och Skola**Beslutsförslag - Beslut om att anta Hallands kulturstrategi 2025-2032 samt Hallands kulturplan 2025-2028****Förslag till beslut**

Driftnämnd kultur och skola beslutar att

1. föreslå Regionfullmäktige besluta att anta Hallands kulturstrategi 2025–2032 samt Hallands kulturplan 2025–2028.
2. överlåta åt förvaltningschef kultur och skola att göra mindre redaktionella ändringar i texten inför beslut i fullmäktige.

Sammanfattning

Driftnämnd kultur och skola beslutade våren 2023 (DNKS § 30/2023) om en processplan för framtagande av kulturstrategi och kulturplan. Processplanen synliggjorde att kulturstrategin ska vara en långsiktig genomförandestrategi till Halland - Bästa livsplatsen 2035 och kulturplanen en fyraårig plan i enlighet med den förordning som styr kultursamverkansmodellen.

Förslag till kulturstrategi och kulturplan var på remiss under våren (DNKS § 25/2024) och 26 yttranden inkom. Totalt innehåller yttrandena över 340 synpunkter som har hanterats av förvaltningen. Strax under hälften av synpunkterna var antingen positiva ställningstaganden eller förslag på operativ nivå. I dessa fall har synpunkten inte krävt åtgärd. Av resterande punkter har hälften beaktats och arbetats in, och andra hälften inte beaktats, till exempel då de inneburit upprepningar eller utpekande av enskilda aktörer.

För att säkerställa ett tydligt språk och justera eventuella korrekturfel föreslås förvaltningschef få möjlighet att genomföra mindre ändringar i texten fram till beslut i fullmäktige.

Bakgrund

Region Halland har haft en regional kulturplan eller kulturstrategi sedan regionen gick med i den nationella kultursamverkansmodellen 2011. Kultursamverkansmodellen regleras i lag och förordning samt genom de riktlinjer Kulturrådet utfärdar. Kultursamverkansmodellen innebär att Region Halland fördelar statsbidrag till regional kulturverksamhet förutsatt att regionen tar fram en kulturplan. Region Hallands kulturstrategi och kulturplan omfattar dock hela kulturverksamheten, inte enbart den del som får statsbidrag via kultursamverkansmodellen

Konsekvensbeskrivning

Inga konsekvenser gällande jämställdhet med anledning av beslutet.

Ekonomiska konsekvenser av beslutet

Inga ekonomiska konsekvenser med anledning av beslutet.

Kultur och skola

Karin Wettermark Jonsson	Emelie Johansson
Förvaltningschef	Utvecklingsledare

Bilaga:

Beslutsförslag - Beslut om att anta Hallands kulturstrategi 2025–2032 samt Hallands kulturplan 2025–2028

Tjänsteskrivelse Hallands kulturstrategi 2025–2032 och Hallands kulturplan 2025–2028

Förslag till Hallands kulturstrategi 2025–2032

Förslag till Hallands kulturplan 2025–2028

Enkel prövning av barnets bästa: Beslut om Hallands kulturstrategi 2025–2032 och Hallands kulturplan 2025–2028

Styrelsens/nämndens beslut delges
Regionstyrelsen

Kultur och skola

Förvaltningsledning och stab

Emelie Johansson

Utvecklingsledare

Tjänsteskrivelse**Datum**

2024-08-28

Diarienummer

DNKS240277

Tjänsteskrivelse Hallands kulturstrategi 2025–2032 och Hallands kulturplan 2025–2028

Bakgrund

Region Halland har haft en regional kulturplan eller kulturstrategi sedan regionen gick med i den nationella kultursamverkansmodellen 2011. Kultursamverkansmodellen regleras i lag och förordning samt genom de riktlinjer Kulturrådet utfärdar. Kultursamverkansmodellen innebär att Region Halland fördelar statsbidrag till regional kulturverksamhet förutsatt att regionen tar fram en kulturplan. Region Hallands kulturstrategi och kulturplan omfattar dock hela kulturverksamheten, inte enbart den del som får statsbidrag via kultursamverkansmodellen.

Hallands nuvarande kulturstrategi och kulturplan gäller till och med 2024. Ett nytt strategidokument behöver därför tas fram inför 2025. Driftnämnd kultur och skola beslutade våren 2023 (DNKS § 30/2023) om en processplan för framtagande av kulturstrategi och kulturplan. Processplanen synliggjorde att kulturstrategin ska vara en långsiktig genomförandestrategi till Halland - Bästa livsplatsen 2035 och kulturplanen en fyraårig plan i enlighet med den förordning som styr kultursamverkansmodellen.¹

Arbete genomfördes sedan i enlighet med processplanen. Över 400 personer från Hallands kommuner, organisationer inom det civila samhället, yrkesverksamma kulturskapare och ungdomar har deltagit i framtagandet.

Remissperiod

Driftnämnd kultur och skola beslutade den 21 mars 2024 (DNKS § 25/2024) att skicka ut förslag till Hallands kulturstrategi 2025–2032 och Hallands kulturplan 2025–2028 på remiss. Remissperioden pågick till och med den 30 juni. Totalt inkom 26 remissyttranden:

Kommuner

1. Falkenbergs kommun
2. Halmstads kommun
3. Hylte kommun
4. Kungsbacka kommun
5. Laholms kommun
6. Varbergs kommun

¹ Förordning (2010:2012) om fördelning av vissa statsbidrag till regional kulturverksamhet.

Regionala kulturinstitutioner

7. Stiftelsen Hallands läns museer
8. Teater Halland
9. Arkiv Halland

Civila samhället

10. Ideell kulturallians (IKA)
11. Hallands hemslöjdsförbund
12. Riksteatern Halland
13. Hallands bildningsförbund
14. Hallands hembygdskonsulent
15. Medborgarskolan Region Väst
16. Sensus Västra Sverige
17. RF-SISU Halland
18. Friluftsförbundet

Yrkesverksamma kulturskapare

19. Samrådet för professionella kulturskapare
20. Konstnärliga och litterära yrkesutövares samarbetsnämnd (KLYS)
21. Konstnärernas Riksorganisation (KRO)
22. Teatercentrum
23. Cirkuscentrum

Övriga

24. Länsstyrelsen i Halland
25. Miljöpartiet De Gröna
26. En privatperson

Övergripande synpunkter

Majoriteten av remissyttrandena innehöll en övergripande synpunkt, alltså att man antingen tyckte att Hallands kulturstrategi och kulturplan var bra eller dålig. 15 yttranden hade en övergripande positiv synpunkt och två en övergripande negativ synpunkt. Resterande saknade en tydlig övergripande synpunkt.

Hantering av synpunkter

Remissyttrandena innehöll strax över 340 enskilda synpunkter. Dessa har hanterats en och en av förvaltningen kultur och skola och sorterats in under rubrikerna:

- Ingen åtgärd krävs,
- Beaktas samt
- Beaktas inte.

Ungefär hälften av synpunkterna har inte krävt åtgärd. Drygt en fjärdedel har beaktats och en fjärdedel inte beaktats.

Ingen åtgärd krävs

De synpunkter som var positiva ställningstaganden till texterna i dokumenten sorterades in under ”Ingen åtgärd krävs”. Samma sak gäller om remissinstansen föreslår en redan pågående insats eller om synpunkten rör operativ nivå. I dessa synpunkter finns många relevanta förslag. Vi har aktivt valt att beskriva insatserna på en nivå som tillåter visst utrymme i genomförandet. Vi är dock tacksamma för inspelen och tar dem med oss i det operativa genomförandet av kulturplanen.

Remissinstanserna har ställt sig bakom samtliga mål, strategiska utvecklingsområden och prioriteringar i kulturstrategi och kulturplan. Förslagen till förändringar är av mindre karaktär, men inte desto mindre viktiga.

Beaktas

Många mindre förändringar kring förtydliganden av begrepp, justeringar av snedtolkningar och diverse tillägg har beaktats. De större förändringar som beaktats är:

- Ny beskrivning av arbetssätt,
- Tonat ned satsningen på Norden i förhållande till internationellt arbete,
- Lagt till skrivningar kring beredskapsfrågan,
- Lagt till om AI, digitalisering och upphovsrätt samt
- Tillägg kring kulturella och kreativa branscher.

Med anledning av dessa beaktade synpunkter har vissa insatser tillkommit i kulturplanen:

- Digitalisering har delats upp till en insats kring Medie- och informationskunnighet och en kring digitaliseringens möjligheter till Engagerande kulturliv,
- Ny insats kring kultur och skola,
- Ny insats kring kulturella och kreativa branscher samt
- Ny insats kring beredskap.

Beaktas inte

Alla insatser har inte kunnat beaktas. Nedan ses anledningarna till att en synpunkt inte beaktas samt förklaring eller exempel på synpunkter inom kategorin.

Anledning	Exempel
Vägval	<p>Exempel på detta är frågan kring arvodesrekommendationer där vissa vill ha ett tydligt ställningstagande att arvodesrekommendationer ”ska” tillämpas medan Region Halland bedömer att den svenska modellen innebär en förhandling mellan arbetsgivare och arbetstagare. Däremot ska yrkesverksamma kulturskapare få skälig ersättning.</p> <p>Ett annat exempel är att vissa har föreslagit tillägg med kulturområdesspecifika utvecklingsområden. Här föreslås Region Halland stå fast vid gemensamma utvecklingsområden för samtliga kulturområden.</p> <p>I vissa fall har remissinstanser haft olika synpunkter, då har en synpunkt beaktats framför en annan. Exempelvis gällande valet mellan ”Yrkesverksamma kulturskapare” eller ”Professionell konstnär” där Region Halland föreslås använda samma uttryck som paraplyorganisationen Kulturella och Litterära Yrkesutövares Samarbetsnämnd (KLYS).</p>

Upprepning	Vissa synpunkter innehåller förslag om att lyfta en aspekt på fler ställen. Här har förvaltningen valt att inte beakta detta utifrån uppdraget i processplanen att kulturstrategin ska vara enkel och tydlig att överblicka och förstå. Vi har försökt undvika upprepningar.
Skärning	I vissa fall önskar remissinstansen ha med saker i kulturstrategin som hör hemma i kulturplanen. Ibland vill de ha med något utanför uppdraget, exempelvis Sveriges friluftslivsmål, eller att de inte vill ha musik inom scenkonst utan som en egen kategori. I dessa fall föreslås att Region Halland inte beaktar synpunkterna.
Enskilda aktörer	Vissa synpunkter lyfter vikten av en enskild aktör eller ett enskilt kulturområde. Här föreslås att Region Halland inte pekar ut enskilda aktörer utan att kulturstrategi och kulturplan kräver samverkan mellan en brokig skara aktörer.
Rådighet	Här hamnar synpunkter vi inte kan beakta då vi inte har rådighet att bestämma detta själva. Exempelvis när något styrs av en förordning eller när ett förslag behöver processas mer med andra aktörer.
Detaljnivå	Här hamnar synpunkter som är mer detaljerade än Region Halland föreslås vara i kulturstrategi och kulturplan. Till exempel kring vilka artiklar i barnkonventionen som gäller kulturområdet.

Kultur och skola

Förvaltningsledning och stab

Emelie Johansson

Utvecklingsledare

Prövning av barnets bästa**Datum**

2024-08-28

Diarienummer

DNKS240277

Enkel prövning av barnets bästa: Beslut om Hallands kulturstrategi 2025–2032 och Hallands kulturplan 2025–2028

Vilka grupper av barn berörs av beslutet?

Samtliga barn som bor eller besöker Halland, oavsett kön, könsidentitet eller könsuttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder. Barn i hela Halland berörs, oavsett geografisk hemvist eller socioekonomiska förutsättningar.

Hur berörs respektive grupp?

Alla barn och unga i Halland har rätt till ett rikt kulturliv med möjlighet till upplevelser och eget skapande. Kultur ska vara en självklar del av barns och ungas vardag, såväl i skolan som på fritiden, oavsett var de bor eller vilka de är. För att säkerställa detta behöver kulturpolitiken ansvara för att tillhandahålla ett väl utvecklat utbud för kultur i skolan. Utbildningspolitiken, å sin sida, behöver ta ansvar för att kultur ska nå barnen i skolan. Tillsammans behöver politikområdena kultur och utbildning utveckla strukturer som säkerställer att alla barn och unga får ta del av kultur och får förutsättningar att skapa själva.

Kultur ska finnas där barn och unga lever och rör sig. De ska få möta verk av yrkesverksamma kulturskapare och kunna utöva kultur utan prestationskrav. Arbetet ska möta de utmaningar som barn och unga står inför, som socioekonomiska skillnader och psykisk ohälsa. Förutsättningarna för unga som vill engagera sig eller fördjupa sig inom kulturområdet ska också förbättras. Här har både det offentliga och det civila samhället viktiga roller.

Hur har barns perspektiv inhämtats och omhändertagits? (Dialog, kunskapsunderlag, forskning med mera)

Intervjuer har genomförts med barn och unga från 12 år i Halland. Kunskapsunderlag har inhämtats från Myndigheten för kulturanalys och Göteborgs universitets SOM-undersökning.

Hur har det som bedöms vara barnets bästa beaktats?

Barns rätt till att både ta del av och utöva kultur är prioriterat i förslag till såväl kulturstrategi som kulturplan. Barns egna åsikter har tagits till vara. Vid intervjuerna lyfte de:

- Behovet av att synliggöra det som sker så att fler vet om vilka möjligheter som finns,
- Se till att det finns kultur där ungdomar är,
- Möjliggöra att utöva kultur med andra,
- Att alla barn får möta kultur i skolan,
- Se till att ungdomar blir mer delaktiga i att välja vilken kultur de tar del av,
- Möjliggöra kultur utan krav på prestation,
- Se till att det finns möjlighet att utöva kultur på fritiden samt
- Visa att vem som helst kan utöva kultur genom normbrytande verksamhet.

Dessa förslag är inarbetade i förslag till styrdokument men fokus på sidan 12 i förslag till Hallands kulturstrategi samt sidorna 16–18 i förslag till Hallands kulturplan.

I arbetet med att tillvarata remissinstansernas synpunkter har barnrättsperspektivet stärkts genom en ny insats kring kultur i skolan samt ett tillägg om att barnrättsperspektivet ska vara vägledande för arbetet med barn och unga på biblioteken.

Hur kompenseras eventuell negativ påverkan på barn?

Förslag till kulturstrategi och kulturplan bedöms inte ha negativ påverkan på barn.

Barnrättslig slutsats i ärendet

Ärendet bedöms vara förenligt med barnkonventionen och ligga i linje med barnets bästa.

Hallands kulturplan 2025–2028

Innehållsförteckning

Inledning: Plan för ett dynamiskt och tillgängligt kulturliv i Halland	2
Gemensamma mål formar ett nytt arbetssätt i Halland	2
Grundläggande principer för kulturpolitiken	3
Samhällets utmaningar påverkar kulturplanen	4
Tillsammans förverkligar vi kulturplanen	6
Strukturer för samverkan	6
Regionala kulturverksamheter – hörnstenar i den kulturella infrastrukturen	8
Region Hallands stödformer	9
Strategiska utvecklingsområden 2025 – 2028	12
Ett fritt konst- och kulturliv	13
Prioritering: Konstnärligt skapandehjä med yttrandefriheten som grund	13
Prioritering: Halland i världen och världen i Halland	15
Engagerande kulturliv för alla	16
Prioritering: Kultur av, med och för barn och unga	16
Prioritering: Breddat och inkluderande deltagande	18
Kultur som samhällskraft	20
Prioritering: Kulturdriven samhällsutveckling	20
Prioritering: Hallands händelserika historia	22
Nulägesbeskrivning - kulturområden	23
Läshänvisning	24
Scenkonst	24
Teater	24
Cirkus	25
Dans	25
Musik	26
Kulturarv och kulturmiljö	28
Enskilda arkiv	30
Bibliotek	30
Litteratur	32
Film	33
Bild och form	34
Slöjd och konsthantverk	36
Spelkultur	37
Art Inside Out	38
Bilaga 1: Ordlista	39
Bilaga 2: Lagstiftning och nationella kulturpolitiska mål	41
Bilaga 3: Verksamheter med överenskommelser 2025	44

Förord

Tillkommer.

Inledning:

Plan för ett dynamiskt och tillgängligt kulturliv i Halland

Kulturplanen har siktet inställt på visionen i den regionala utvecklingsstrategin *Halland – Bästa livsplatsen 2035*. För att nå dit har tre övergripande strategier tagits fram; Hallands strategi för hållbar tillväxt, Hallands hälso- och sjukvårdsstrategi samt Hallands kulturstrategi.

Hallands kulturstrategi har tre övergripande kulturpolitiska mål:

- Halland – en dynamisk och modig plats för kultur
- Halland – en plats där alla kan delta i kulturlivet
- Halland – en plats där kultur präglar samhället

De kulturpolitiska målen är kopplade till varsitt strategiskt utvecklingsområde:

- Ett fritt konst- och kulturliv
- Engagerande kulturliv för alla
- Kultur som samhällskraft

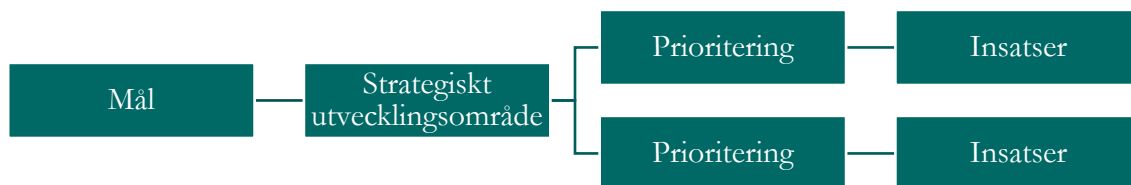
Kulturstrategin gäller 2025–2032 och bryts ned i två fyraåriga kulturplaner. Den här planen beskriver vad som är prioriterat under de fyra första åren.

Prioriteringarna i Hallands kulturplan gäller för Region Hallands verksamheter och för verksamheter med ekonomiskt stöd från Region Halland: regionala kulturinstitutioner, verksamheter inom kulturområdet som regionen tecknat överenskommelser med samt distriktsorganisationer (se bilaga). Kulturplanen utgör också en grund vid bedömning av ansökningar om kulturstöd.

Region Hallands arbete med kulturplanen konkretiseras i årliga verksamhetsplaner och aktivitetsplaner.

Gemensamma mål formar ett nytt arbetssätt i Halland

Hallands kulturstrategi och kulturplan ska vara enkla att förstå. De innehåller tre övergripande mål med vardera två prioriterade områden. Det är här vi ska kraftsamla. I kulturplanen kompletteras mål och prioriteringar med ett antal mer konkreta insatser.

De tre målen gäller oavsett konstområde eller kulturaktör. Alla kan och behöver bidra för att vi ska kunna uppnå målen. Det innebär att det inte finns specifika mål för enskilda verksamheter eller kulturområden. Det är tillsammans, med gemensamma krafter, resurser och kompetenser vi når framgång.

Att vägledas och styras av gemensamma mål innebär att vi behöver forma nya arbetssätt och förhållningssätt. Genom nya idéer och samarbeten över konstområden, mellan institutioner, kommuner, föreningslivet och regionen skapas nya möjligheter. Steg för steg kan vi tillsammans nå målen om ett dynamiskt och tillgängligt kulturliv för alla, invånare, besökare, barn, unga och äldre.

För att åstadkomma ett offensivt och framgångsrikt arbete utgår vi från tre grundläggande principer.

Grundläggande principer för kulturpolitiken

Konstnärlig frihet och armlängds avstånd – en grundbult

En av kulturpolitikens viktigaste uppgifter är att värna den konstnärliga friheten och kulturens egenvärde. Det har sin grund i yttrandefriheten som är grundlagsskyddad i Sverige. Yttrandefriheten medför en långtgående rätt för varje människa att uttrycka tankar, åsikter och idéer. Kulturskapares konstnärliga frihet ska skyddas även när den utmanar och provocerar. Konstens frihet och den professionella integriteten hos kulturens institutioner upprätthålls genom principen om armlängds avstånd. Det innebär att förtroendevalda utifrån sitt demokratiska uppdrag beslutar om ramar och offentliga resurser till kultur men avhåller sig från styrning som riskerar att påverka konstnärligt innehåll och kulturskapares yttrandefrihet.

Hållbar kulturutveckling – Agenda 2030

Region Halland har i uppdrag att främja en hållbar utveckling i länet. Allt regionalt utvecklingsarbete ska förhålla sig till de globala målen i Agenda 2030.¹ Kulturstrategin ska främja både social, ekologisk och ekonomisk hållbarhet. Konst och kultur bidrar till inkludering, social tillit och sammanhållning, stärkt bildning och folkhälsa. Kultur och kulturarv bidrar även till ekonomisk hållbarhet genom kulturella och kreativa branscher och besöksnäring.

Region Halland har en handlingsplan och organisation för det interna klimat- och miljöarbetet. Handlingsplanen ger förutsättningar för ett gemensamt utvecklingsarbete. Verksamheter som finansieras av Region Halland ska vid planering och genomförande av sin verksamhet ta ansvar för de hållbarhetsmål som beskrivs i Agenda 2030.

Samverkan – tillsammans skapar vi kultur

Hallands kulturstrategi förverkligas genom engagemang från många. Genom att samverka med andra som stödjer kulturstrategins mål kan olika aktörers idéer och initiativ tas tillvara

¹¹ Den 25 september 2015 antog FN:s medlemsländer Agenda 2030, en universell agenda för hållbar utveckling som innehåller 17 globala mål som ska uppnås till år 2030. Läs mer på www.globalamalen.se/

och göra Halland till en starkare kulturregion. I samtal och samarbete med varandra kan nya idéer blomstra. Tillsammans är ledordet i arbetet med kultur i Halland!

Samhällets utmaningar påverkar kulturplanen

Kärva ekonomiska tider – men något bättre förutsättningar i Halland

När kulturplanen skrivs är Sverige i en lågkonjunktur.² Både invånare, kulturlivet och det offentliga har mindre pengar att röra sig med. Inflationen slår hårt då kostnader för hyror och gager ökar och en svag kronkurs driver på kostnaderna för internationellt samarbete. Samtidigt sker demografiska förändringar där Sverige får fler äldre och färre i arbetsför ålder. Det innebär en ekonomisk påfrestning på kommuner och regioner. Halland är en av få regioner i Sverige som växer befolkningsmässigt, om än inte jämnt över regionen.³ Det finns socioekonomiska skillnader mellan kustnära orter och Hallands inland.⁴

Ökade sociala spänningar och mindre tillit i samhället

Det finns ojämlikhet mellan grupper⁵ och skillnader i tillit, där särskilt de yngre står ut och har lägre tillit till såväl samhällets institutioner som varandra.⁶ Den psykiska ohälsan ökar också, bland annat hos barn och unga.⁷ Utöver detta innebär den digitala utvecklingen ett utanförskap för de som inte behärskar digitala verktyg. Säkerhetsläget har dessutom förändrats i Sverige vilket påverkar både den sociala sammanhållningen och verksameters benägenhet att ta risker. Halland har dock Sveriges högsta medellivslängd⁸ och en självupplevd hälsa som är högre än riksgenomsnittet. Det finns emellertid skillnader mellan grupper där särskilt personer utan gymnasial utbildning har sämre hälsa än andra.⁹

Hot mot det fria tänkandet och skapandet

Hat, hot och trakasserier drabbar såväl yrkesverksamma kulturskapare¹⁰ som tjänstepersoner som exempelvis bibliotekarier.¹¹ Detta riskerar att tysta röster och innebär i förlängningen ett hot mot demokratin. Yttrandefriheten har de senaste åren dessutom varit

² Region Halland *Konjunkturläget i Hallands län*, 2023,

<https://www.regionhalland.se/app/uploads/2023/12/indexkonjunktur-2.html>

³ Region Halland *Hallands befolkning – historisk utveckling, nuläge och prognos*, 2023,

<https://regionhalland.quarto.pub/hallands-befolkning/>

⁴ Region Halland *En hållbar och attraktiv region - Ett underlag om planeringsförutsättningarna i Halland*, 2023,

<https://regionhalland.quarto.pub/halland/Kapitel11.html>

⁵ Statistiska centralbyråns statistik kring inkomster, 2021, <https://www.scb.se/hitta-statistik/statistik-efter-amne/hushallens-ekonomi/inkomster-och-inkomstfordelning/inkomster-och-skatter/pong/statistiknyhet/inkomster-och-skatter-for-individer-och-hushall-2021/>

⁶ Göteborgs universitets SOM-undersökning, *Kulturvanor i Sverige 1987–2020*, 2021,

https://www.gu.se/sites/default/files/2022-01/20.%20Kulturvanor%20i%20Sverige%201987-2020_v2.pdf

⁷ Folkhälsomyndigheten, Nationella folkhälsoenkäten, *Hälsa på lika villkor*, 2023

<https://www.folkhalsomyndigheten.se/folkhalsorapportering-statistik/om-vara-datainsamlingar/nationella-folkhalsoenkaten/>

⁸ Statistiska centralbyrån, *Livslängden i Sverige 2011–2020. Livslängdstabeller för riket och länen*, 2021,

https://www.scb.se/contentassets/f71836afa6a54689973eb6336347650c/be0701_2011i20_br_be51br2104.pdf

⁹ Region Halland, *Så mår vi i Halland*, 2023

https://www.regionhalland.se/download/18.26557e8c191786e82bd652f/1724310956651/Sa%CC%8A%20ma%CC%8Ar%20vi%20i%20Halland%202023_230607_LQ.pdf

¹⁰ Myndigheten för kulturanalys, *Hotad kultur?*, 2016, <https://kulturanalys.se/wp-content/uploads/2020/09/Hotad-kultur.pdf>

¹¹ Fackförbundet DIK, *Biblioteken speglar samhället*, 2017, <https://dik.se/om-oss/nyheter/hot-och-vald-vardag-for-manga-bibliotekarier-dik-kraver-krafttag-i-ny>

omdebatterad. Globalt är demokratin på tillbakagång och inskränkningar är ett hot mot ett öppet demokratiskt samhälle.¹² Spridningen av desinformation, propaganda och näthat riskerar att motverka det öppna samhället ytterligare.

Kulturskapandet har relativt svaga ekonomiska villkor

De yrkesverksamma kulturskaparnas ekonomiska situation är sämre än för många andra yrkesgrupper, både i form av inkomstnivåer och i form av tillgång till samhällets sociala skyddsnet.¹³ Det offentliga är en viktig aktör genom finansiering av kultur. Upphovsrätten är en viktig inkomstkälla och en förutsättning för konstnärlig och kulturell utveckling. Det finns behov av ökad kunskap för att säkerställa att kulturskapares rättigheter respekteras.

Digitaliseringen innebär såväl möjligheter som hot för kulturskapare

Utvecklingen av artificiell intelligens (AI) och särskilt generativ AI som använder maskininlärning för att producera texter, bilder och annat innehåll, innebär förändringar på kulturområdet. Tekniken kan användas av yrkesverksamma kulturskapare i deras konstnärliga processer men AI riskerar även att ersätta kulturskapares arbetstillfällen och äventyra enskildas kulturella integritet och upphovsrätt. Det är av stor betydelse att kulturskapares upphovsrätt respekteras inom ramen för generativ AI.

Ojämnt deltagande i kulturlivet

Alla invånare tar inte del av och utövar kultur i samma utsträckning. Personer med lägre utbildning tar del av och utövar kultur i lägre utsträckning än personer med högre utbildning. Samma sak gäller deras barn. Personer med dålig hälsa tar del av och utövar kultur i lägre utsträckning än de som uppger att de har god hälsa. Det spelar även roll var du bor och om du själv kan ta dig till kultur. Barn och unga samt äldre är exempel på målgrupper som i lägre utsträckning själva kan ta sig till kultur.¹⁴

Förändrade villkor för det civila samhället

Studieförbundens och föreningslivets verksamheter erbjuder viktiga mötesplatser där samspel mellan människor utvecklas. Det främjar företagsamhet, bildning, kultur och samhällsengagemang. I statens budget inför 2024 minskades stödet till studieförbunden med nästan en tredjedel över tre år. Inom civilsamhällets organisationer finns också en oro för minskat engagemang och utmaningar kring återväxten.¹⁵ Detta kan på sikt innebära ett försvagat kulturliv.

¹² Göteborgs universitet, *Defiance in the Face of Autocratization*, 2023, https://www.v-dem.net/documents/29/V-dem_democracyreport2023_lowres.pdf

¹³ SOU 2018:23, *Konstnär - oavsett villkor?*, 2018, <https://www.regeringen.se/rattsliga-dokument/statens-offentliga-utredningar/2018/03/sou-201823/>

¹⁴ Göteborgs universitets SOM-undersökning, *Kulturvanor i Sverige 1987–2020*, 2021, https://www.gu.se/sites/default/files/2022-01/20.%20Kulturvanor%20i%20Sverige%201987-2020_v2.pdf

¹⁵ SKR *Civilsamhället som utvecklingskraft, demokratiaktör och samverkanspartner*, 2019, <https://skr.se/skr/tjanster/rapporterochskrifter/publikationer/samverkanmedcivilsamhallet.65494.html>

Tillsammans förverkligar vi kulturplanen

Kulturplanen har en central roll i det regionala uppdraget att samordna och leda processer som bidrar till hållbar regional utveckling. Kulturplanen är också viktig för Region Hallands uppdrag att fördela statliga medel till kultur i enlighet med kultursamverkansmodellen och som grund för fördelning av regionalt kulturstöd.

Att utveckla ett rikt konst- och kulturliv i Halland är en ständigt pågående process som kräver ett dynamiskt arbetssätt. Arbetet behöver ske i samspel mellan olika aktörer och på olika nivåer – lokalt, regionalt, interregionalt, nationellt och internationellt.

Strukturer för samverkan

Samverkan mellan Region Halland, de halländska kommunerna, yrkesverksamma kulturskapare och det civila samhällets organisationer är en förutsättning för att förverkliga innehållet i Hallands kulturplan. Alla aktörer är självständiga och beslutar om sina ambitionsnivåer och inriktningar. Då de utmaningar och möjligheter som Halland står inför sträcker sig bortom länets gränser behövs även samarbeten med grannregioner och internationella parter. Kulturområdet behöver även samverka med andra politikområden för att skapa den bästa livsplatsen. I följande stycken beskrivs de olika aktörernas roller och hur samverkan sker.

Samverkan med kommunerna

Kommunerna har det grundläggande offentliga ansvaret för den lokala kulturpolitiken. Det är i kommunen den enskilda invånaren eller besökaren möter kultur. Region Halland och de halländska kommunerna driver och samfinansierar flera kulturinstitutioner. För att förverkliga de nationella kulturpolitiska målen krävs samverkan mellan kommun, region och stat som utgår från god dialog och ömsesidig tillit.

I Halland sker samverkan mellan kommuner och region kontinuerligt genom följande struktur:

Kulturpolitisk samverkansdialog – Förtroendevalda med ansvar för kulturfrågor träffas två gånger per år. Vanligtvis deltar presidierna, det vill säga den politiska ledningen med ordförande och vice ordförande.

Strategiskt nätverk – Förvaltningschefer med ansvar för kultur träffas fyra gånger per år. Vid ett av dessa tillfällen deltar de regionala kulturinstitutionerna.

Taktiskt nätverk – Avdelningschefer med ansvar för kultur träffas fyra gånger per år. De är även styrgrupp för institutionen Art Inside Out.

Operativa grupper – Skapas vid behov. Bibliotekschefergruppen har ett permanent operativt uppdrag.

Samverkan med yrkesverksamma kulturskapare

Yrkesverksamma kulturskapare skapar konstnärlig utveckling och kulturella arrangemang, program och verk som bidrar till en mångfald av perspektiv och uttrycksätt i kulturlivet och samhället.

Kulturskapare är verksamma inom olika kulturområden, arbetar ofta flexibelt och kan delta i nationella och internationella nätverk. De utgör viktiga parter för att kulturpolitiken ska kunna förverkligas och bidrar aktivt till Hallands synlighet och attraktivitet.

Region Halland tillsätter en samrådsgrupp som består av yrkesverksamma kulturskapare för att tillvarata deras erfarenheter och kompetenser i arbetet med att realisera Hallands kulturplan. Samrådet förnyas varje kulturplaneperiod. För genomförande av Hallands kulturplan 2025–2028 erbjuds centrumbildningarna att föreslå en representant att delta i samrådet.¹⁶ En centrumbildning är en förening eller stiftelse som samlar fria yrkesverksamma kulturskapare med syfte att verka för deras intressen och förmedla uppdrag. Representanten ska vara verksam i Halland. Detta erbjuds för att möjliggöra en tydligare representation och utgångspunkt för samrådsrepresentanterna.

Samverkan med det civila samhället och idéburna organisationer

Det civila samhället och idéburen sektor bidrar till samhällsutvecklingen genom att fånga upp och tillvarata människors idéer och engagemang.

2018 undertecknade Region Halland och organisationer från det civila samhället och idéburen sektor den *Halländska överenskommelsen* för att stärka det civila samhällets självständighet och stödja framväxten av idéburna aktörer i länet.

Region Halland ska utveckla forum för kontinuerlig dialog och samråd med civilsamhällets kulturorganisationer.

Regionsamverkan Sydsverige

Regionsamverkan Sydsverige är ett samarbete mellan Sveriges sex sydligaste regioner; Region Blekinge, Region Halland, Region Jönköpings län, Region Kalmar län, Region Kronoberg och Region Skåne. Regionsamverkan Sydsverige arbetar på kulturområdet utifrån positionspapperet *Ett enat Sydsverige skapar ett starkt Kultursverige*.¹⁷ Till positionspapperet kopplas en handlingsplan och gemensamt utvecklingsarbete inom flera konst- och kulturområden. Genom att dra nytta av respektive regions styrkor och skapa hållbara, innovativa strukturer och modeller för samverkan främjas en likvärdig tillgång till kultur för invånare och besökare i Sydsverige. Utökad samverkan med den nationella nivån på kulturområdet och över politikområden skapar effektivitet i användandet av de offentliga resurserna.

¹⁶ Centrumbildningarna består just nu av Centrum för dramatik, Centrum för fotografi, Cirkuscentrum, Danscentrum, Filmcentrum, Författarcentrum, Illustratörcentrum, Konsthantverkscentrum, Konstnärscentrum, Musikcentrum, Seriefrämjandet, Teatercentrum samt Översättarcentrum.

¹⁷ <https://regionsamverkan.se/wp-content/uploads/2018/09/Ett-enat-Sydsverige-skapar-ett-starkt-kultursverige-positionspapper-f%C3%B6r-kultur.pdf>

Samverkan mellan politikområden

Kulturen är en självklar del av samhället. När kulturen samverkar med andra politikområden skapas utvecklingskraft som uppfyller mål inom flera områden:

- *kulturella och kreativa branscher* är både en möjlighet för yrkesverksamma kulturskapare att försörja sig och en näringslivssatsning som skapar hållbar tillväxt,¹⁸
- *kultur och besöksnäring* är nära sammanlänkade då kultur ofta utgör en reseanledning för besökare och gäster, och besöksnäringen genererar publik, besökare och intäkter åt kulturen,
- samarbetet mellan *kultur och skola* är den enda möjligheten för det offentliga att garantera att alla barn får möta kultur och nå målen i läroplanen,
- på liknande sätt krävs samverkan mellan *kultur och äldreomsorg* för att äldre som har svårt att ta sig till kultur ska nås av kultur och att äldreomsorgen ska nå målen att äldre personer ska få leva ett värdigt liv och känna välbefinnande,
- samarbete mellan *kultur och kollektivtrafik* krävs för att möjliggöra hållbara transportförutsättningar till kultur och öka det kollektiva resandet,
- *gestaltad livsmiljö* samlar arkitektur, form, design, konst, kulturarv och kulturmiljö för att tillsammans med samhällsbyggnadsområdet skapa hållbara livsmiljöer med människan i centrum,
- *kultur och hälsa* är ett tvärvetenskapligt område som visar på kulturens betydelse för människors hälsa. Kultur är centralt för livskvalitet och folkhälsa och kan bidra till att främja en god och jämlik hälsa genom ökat välmående och välbefinnande samt genom att motverka psykisk ohälsa,
- kulturområdet ska även bidra till *det civila försvaret* av demokratin och Sverige. Kulturlivet är en motståndskraft i sig. Det är därför viktigt att så långt det är möjligt upprätthålla kulturverksamheterna. Detta gäller såväl kulturarv och bibliotek som samtida kultur.

Regionala kulturverksamheter – hörnstenar i den kulturella infrastrukturen

Kulturinstitutioner

Kulturinstitutioner är verksamheter som utgör en stabil bas inom kulturlivet. Kulturinstitutionerna har stor betydelse för att möjliggöra utforskande och nyskapande konstnärliga processer, samt producerande av nya verk. De erbjuder kontinuerliga kulturupplevelser för invånare och besökare samt arbetstillfällen för yrkesverksamma kulturskapare.

I Halland finns de regionala institutionerna Stiftelsen Hallands läns museer (som omfattar Hallands kulturhistoriska museum inklusive Kulturmiljö Halland, och Hallands Konstmuseum), Teater Halland, Rian designmuseum (en del av Falkenbergs kommun), Musik Hallandia, Rum för Dans och Art Inside Out.

¹⁸ Sverige har en nationell *Strategi för företag i kulturella och kreativa branscher* (Skr. 2023/24:111) <https://www.regeringen.se/contentassets/7b807f91ed234d5b97b973a83fe470b1/202411100webb.pdf>

Region Halland medfinansierar även Mjellby konstmuseum, Teckningsmuseet i Laholm, Tjolöholms slott och Unnaryds bonadsmuseum samt ger årliga bidrag till kulturutveckling på de kulturhistoriskt värdefulla platserna Varbergs fästning och Världsarvet Grimeton radiostation.

Bibliotek, konsthallar, biografier och andra kulturella mötesplatser som exempelvis civilsamhällets mötesplatser är också viktiga som lokala kulturinstitutioner.

Konst- och kulturfrämjande uppdrag

Region Halland arbetar med konst- och kulturfrämjande. Det innebär att stödja, bevara och utveckla konst- och kulturområden samt öka dess tillgänglighet och synlighet för allmänheten. Uppdraget innebär såväl arbete med det civila samhällets organisationer som yrkesverksamma kulturskapare och kulturinstitutioner.

Region Halland har konst- och kulturfrämjande uppdrag för barn och unga, biblioteksverksamhet, bild och form, civilsamhället, dans, film, kulturarv och kulturmiljö, kulturella och kreativa branscher, litteratur, musik, slöjd och konsthantverk, små barns språkutveckling samt teater och cirkus.

Filmresurscentrum på Katrinebergs folkhögskola, Konst i Halland samt resurscentrum för kulturarv på Stiftelsen Hallands läns museer har också regionala konst- och kulturfrämjande uppdrag.

Folkhögskolor och studieförbund

Folkhögskolor och studieförbund erbjuder en stor bredd av möjligheter för människor att tillsammans med andra öka sin kunskap och bildning för personlig utveckling och delaktighet i samhället. Studieförbunden genomför kulturarrangemang självständigt och i samverkan med andra. Syftet med statens och regionens stöd till folkhögskolor och studieförbund är att stärka och utveckla demokratin, möjliggöra för människor att påverka sin livssituation, höja bildningsnivån i samhället samt öka delaktigheten i kulturlivet. En statlig utredning om folkbildningen har genomförts under 2024 som föreslår nya mål och nytt syfte för stödet.¹⁹

Region Halland äger och driver Katrinebergs folkhögskola i Vessigebro och Löftadalens folkhögskola i Åsa.

Region Hallands stödformer

Region Halland har olika stödformer för att förverkliga kulturstrategin och kulturplanen.

Stöd till det civila samhällets distriktsorganisationer

Region Halland beviljar årligen anslag till det civila samhällets distriktsorganisationer. När kulturplanen skrivs omfattas barn- och ungdomsverksamhet, folkbildningsverksamhet,

¹⁹ *Bildning, utbildning och delaktighet – folkbildningspolitik i en ny tid (SOU 2024:42).*
<https://www.regeringen.se/contentassets/52e5cc8730574a7a8d01dec1674f79e4/bildning-utbildning-och-delaktighet--folkbildningspolitik-i-en-ny-tid-sou-202442.pdf>

funktionshindersverksamhet, idrottsverksamhet, nykterhetsverksamhet och pensionärsverksamhet. Regionen ger även anslag till studieförbund vars centrala organisation godkänts för statsbidrag av Folkbildningsrådet, förutsatt att de bedriver verksamhet i minst tre av kommunerna i Halland. Studieförbunden har ett särskilt ansvar för det ideella kulturutövandet. Stöd ges även till idrottsrörelsens regionala organisationer RF-SISU Halland, och Hallands parasportförbund samt till Friluftsförbundet och Föreningen Norden.

Huvudmålet med stödet till distriktsorganisationernas verksamheter är att de ska bidra till att förverkliga visionen Halland – Bästa livsplatsen utifrån de mål som sätts upp i Hallands kulturstrategi, Hallands strategi för hållbar tillväxt eller Hallands hälso- och sjukvårdsstrategi. Föreningarna utformar fritt sina mål och sin verksamhet i relation till ovan nämnda styrdokument samt organisationens egna visions- och styrdokument.

Kulturstöd

Region Halland fördelar kulturstöd till kulturinstitutioner, kommuner, stiftelser, föreningar, företag och kulturskapare för att de tillsammans ska kunna skapa och erbjuda ett mångsidigt kulturutbud i hela Halland. Kulturstöden är kulturområdesövergripande för att säkerställa goda förutsättningar för kulturell mångfald i länet.²⁰

När kulturplanen skrivs fördelas stöd genom verksamhetsstöd, projektstöd och arbetsstipendium för kulturskapare. Region Halland ser över regelverket varje år. Hallands kulturstrategi och kulturplan beskriver vilka syften och mål som ska uppnås genom de stöd som fördelas.

Verksamhetsstöd

Region Halland fördelar verksamhetsstöd för att upprätthålla, stärka och utveckla den kulturella infrastrukturen. De verksamheter som får verksamhetsstöd ska vara av regionalt intresse och tillsammans bidra till ett rikt kulturliv med hög konstnärlig kvalitet i hela Halland. En översikt över befintliga överenskommelser om verksamhetsstöd finns i bilaga.

Projektstöd

Region Halland utlyser stöd för insatser som bidrar till att förverkliga kulturplanen. Exempel på insatser kan vara metodutveckling, produktion av föreställningar och kulturarrangemang.

Arbetsstipendium

Region Halland fördelar arbetsstipendium till yrkesverksamma kulturskapare som är bosatta och verksamma i Halland. Stipendiet ska möjliggöra för stipendiaterna att koncentrera sig på och fritt utveckla sitt konstnärliga arbete. Stipendiet bidrar till att skapa förutsättningar för fritt obundet konstnärligt skapande i Halland.

²⁰ I linje med Unescos konvention om skydd för och främjande av mångfalden av kulturyttringar. [Unescos-mångfaldskonvention-juli-2015.pdf \(hemsida.eu\)](#)

Kulturpris

Region Halland delar årligen ut ett kulturpris till personer som gjort framstående insatser inom kulturlivet. Genom priset vill Region Halland uppmärksamma betydelsen av konstnärlig kvalitet och kulturpristagarens arbete för kulturområdet i Halland.

Övriga sökbara kulturstöd

Utöver stödformer med ansökningsförfarande gör Region i Halland och institutionerna Art Inside Out, Rum för Dans och Musik Hallandia en mängd satsningar och utlysningar som syftar till att främja de olika kulturformerna.²¹

Subventionerat kulturutbud för barn, unga och äldre

Föreningar som arrangerar kulturella händelser är viktiga för att människor i hela länet ska nås av ett engagerande kulturutbud. Region Halland erbjuder därför länets kommuner och andra arrangörer, såväl ideella arrangörer som privata aktörer, ett subventionerat kulturutbud med särskilt fokus på kulturprogram för barn, unga och äldre.

Övriga stöd till kulturföretag

Region Hallands näringslivsavdelning erbjuder olika typer av medfinansiering och insatser för att stärka Hallands kulturföretag. Timbanken är ett stöd för alla som ska starta eller utveckla ett företag i Halland. Timbanken erbjuder kostnadsfri rådgivning från kvalificerade konsulter och specialister.

²¹ En sammanställning av stödmöjligheter finns på Region Hallands webbplats.

Strategiska utvecklingsområden 2025 – 2028

I det här kapitlet bryts kulturstrategins utvecklingsområden ner i insatser som ska genomföras under kulturplaneperioden.

Ett fritt konst- och kulturliv

Mål: Halland – en dynamisk och modig plats för kultur

Halland ska vara en dynamisk och utmanande plats där kulturen blomstrar. Ett fritt konst- och kulturliv är otänkbart utan de människor som skapar kultur i alla dess former. Kultur öppnar för mänskliga möten och vågar utmana rådande samhällsvärderingar och normer. Kultur är inte bara en reflektion av samhället utan en aktiv, innovativ aktör i dess utveckling.

Prioritering:

Konstnärligt skapande med yttrandefriheten som grund

Halland ska arbeta för goda villkor för yrkesverksamma kulturskapare. Kulturpolitiken ska verka mot alla former av hot och trakasserier mot kulturarrangörer och kulturskapare och arbeta för ett öppet demokratiskt samhälle där yttrandefriheten värnas. För att skapa goda villkor för konstnärligt skapande krävs även skäligena produktionsvillkor och en trygg arbetsmiljö.

Det offentliga samtalet har en viktig funktion i demokratin. Att värdera, tolka och diskutera konst och kultur i offentligheten innebär att konsten blir föremål för samhällelig diskussion, reflektion och idéutveckling. Kulturinstitutionerna är viktiga demokratiska arenor. Studieförbund och folkhögskolor skapar också rum för demokratiska och bildande samtal. Det behövs dock fler former för kritiska och öppna samtal, där exempelvis utställningar och scenkonstarrangemang får fördjupad uppmärksamhet genom analys och dialog.

Digitaliseringen förändrar samhället kontinuerligt. För kultursektorn ger detta nya möjligheter till konstnärlig förnyelse, effektivisering och bättre tillgänglighet för invånare och besökare. Medie- och informationskunnighet (MIK) är nödvändigt för att kunna värdera och ta till sig information, bilda åsikter och göra sin röst hörd.

Insats - Stärka kulturinstitutionerna som demokratiska arenor

Kulturinstitutionerna har en viktig funktion i demokratin genom att de har möjlighet att lyfta angelägna och utmanande frågor med anknytning till sina verksamhetsområden. Kulturinstitutionerna ska stärka sin roll som demokratiska arenor genom att möjliggöra samtal om såväl aktuella samhällsfrågor som frågor som är centrala för konst- och kulturlivet.

Insats - Skapa goda villkor för yrkesverksamma kulturskapare

Yrkesverksamma kulturskapare ska få skälig ersättning för sitt arbete. Arvodesrekommendationer ska följas i högre utsträckning än idag av alla verksamheter och projekt som beviljas regional medfinansiering.

Ett särskilt utvecklingsarbete ska påbörjas i samverkan med Region Hallands avdelning regional utveckling utifrån Regionsamverkan Sydsveriges strategi för audiovisuell produktion. Rian designmuseum inom Falkenbergs kommun ska fortsätta att utvecklas som nod och samlingsplats för designbranschen.

Aktörer som redaktörer, curatorer, kritiker, producenter och liknande roller ger kulturskaparen ett sammanhang och ett partnerskap som kan bidra till högre kvalitet, ökad relevans eller möjligheter till intäkter. Dessa kulturella funktioner behöver stödjas.

Insats - Ökat samnyttjande av resurser

För att möjliggöra mer effektivt bruk av kompetenser och resurser i Halland ska en kartläggning genomföras. Kartläggningen ska inventera produktionsplattformar som exempelvis kollektivverkstäder, utställningsplatser, scener, offentliga platser som lämpar sig för kulturarrangemang med mera.

Insats - Utvecklad samverkan kring medie- och informationskunnighet

Arbetet med medie- och informationskunskap ska utvecklas för att ge invånare kunskaper som är nödvändiga för att kunna ta till sig tillförlitlig information, bilda åsikter och göra sin röst hörd. Genom samarbete över kulturområden, med det civila samhället och den nationella nivån stärker vi samhällets motståndskraft.

Prioritering:

Halland i världen och världen i Halland

Det internationella arbetet ska stärkas. I en alltmer sammanflätad värld sker ett ständigt utbyte mellan lokala kulturella uttryck och världsomspännande kulturella strömningar. I Halland skapas kultur som har betydelse både nationellt och internationellt. Växelverkan mellan det lokala och internationella berikar den kulturella mångfalden, både i Halland och i världen.

Halland har länge varit en öppen region med många internationella kontakter. Internationellt samarbete bidrar till att stärka den konstnärliga kvaliteten i regionen. Det breddar och synliggör mångfalden i det halländska kulturlivet, skapar samarbeten, relationer och utbyten mellan Halland och världen och gör Halland till en aktiv deltagare i det globala kulturella samtalet.

Det dynamiska in- och utflödet av kreativitet skapar attraktionskraft och bidrar till att etablera Halland som en viktig plats för kulturskapare både nationellt och internationellt. På samma gång stimuleras kulturinstitutioner, halländska produktionsmiljöer och det lokala kulturlivet. Halland arbetar aktivt med residensverksamhet som möjliggör nationell och internationellt utbyte och stärkt kulturproduktion i länet.

Insats - Ökad internationell samverkan

Halland har en förhållandevis låg internationaliseringsgrad. Genom ökad internationell samverkan kan vi bygga förståelse, dra lärdomar från andra, berika kulturlivet och stärka Hallands position på den globala arenan. Ett ökat internationellt utbyte främjar konstnärlig utveckling och innebär även möjlighet till breddad finansiering för kulturen i Halland. Det finns en särskild kulturell gemenskap i Norden i form av kulturpolitik, nätverk och etablerade samarbeten. Exempelvis har Halland en intressant historia då länet tidigare tillhört Danmark och haft norskt inflytande i norr.

Insats - Internationell kompetens för kulturskapare och arrangörer

Region Halland ska kartlägga och stödja yrkesverksamma kulturskapares och arrangörers behov av kompetenshöjning för att kunna arbeta på en internationell arena. Region Halland ska vid behov erbjuda kompetensutveckling. Insatserna genomförs i samverkan med aktörer med specialkompetens inom aktuella områden. Insatsen ska även hjälpa aktörer att orientera sig kring hur de kan hitta aktuella internationella nätverk.

Insats - Utvecklade sammanhang för residens

Residens möjliggör konstnärligt skapande och stimulerar kulturlivet. Arbetet med residens ska fortsätta att utvecklas genom mötesplatser mellan residenskonstnärer, lokala kulturskapare, invånare och deltagare vid regionens folkhögskolor. Verksamheter med residens ska i högre utsträckning stärka förutsättningarna för de inbjudna residenskonstnärerna att skapa nya verk som får möta en publik i länet.

Engagerande kulturliv för alla

Mål: Halland – en plats där alla kan delta i kulturlivet

Halland ska vara en plats där kultur är tillgänglig för alla. Varje människa ska, oavsett sina förutsättningar, ha möjlighet att ta del av, skapa och påverka kulturlivet. Kultur ska finnas nära invånarna. Ett aktivt föreningsliv fångar upp engagemang, skapar sammanhållning, tillit och ett attraktivt lokalt kulturliv.

Prioritering:

Kultur av, med och för barn och unga

Alla barn och unga i Halland har rätt till ett rikt kulturliv med möjlighet till upplevelser och eget skapande. Kultur ska vara en självklar del av barns och ungas vardag, såväl i skolan som på fritiden, oavsett var de bor eller vilka de är. För att säkerställa detta behöver kulturpolitiken ansvara för att tillhandahålla ett väl utvecklat utbud för kultur i skolan. Utbildningspolitiken, å sin sida, behöver ta ansvar för att kultur ska nå barnen i skolan. Tillsammans behöver politikområdena kultur och utbildning utveckla strukturer som säkerställer att alla barn och unga får ta del av kultur och får förutsättningar att skapa själva.

Kultur ska finnas där barn och unga lever och rör sig. De ska få möta verk av yrkesverksamma kulturskapare och kunna utöva kultur utan prestationskrav. Arbetet ska möta de utmaningar som barn och unga står inför, som socioekonomiska skillnader och psykisk ohälsa. Förutsättningarna för unga som vill engagera sig eller fördjupa sig inom kulturområdet ska också förbättras. Här har både det offentliga och det civila samhället viktiga roller.

Insats - Barns rätt till språk och kunskap

Alla barn har rätt till språk och kunskap. Ett flertal insatser ska göras för att främja små barns språkutveckling. För att barn ska få mer likvärdig tillgång till språk och kunskap ska Region Halland och länets kommuner utveckla det gemensamma arbetet med läsfrämjande. Barnrättsperspektivet ska vara vägledande för arbetet med barn och unga på biblioteken. Region Halland och länets kommuner ska även verka för ökad likvärdighet och tillgång till kvalitativ skolbiblioteksverksamhet.

Region Halland och folkbiblioteken i regionen ska etablera ett internationellt forum för barn- och ungdomslitteratur i Halland.

Insats - En meningsfull fritid

Kulturverksamhet för barn och unga på fritiden ska stärkas genom samverkan mellan regionala kulturverksamheter och kommunernas mötesplatser för unga. Det offentliga ska

också stödja ungdomarna att se och tillvarata nya möjligheter samt utmana begränsande normer. Insatsen bidrar till att möta utmaningen kring ungas ökade psykiska ohälsa.

Insats - Stärkt samverkan mellan kultur och skola

Region Halland ska säkerställa att det finns ett kvalitativt och varierat subventionerat kulturutbud för barn och unga. Utbudet ska erbjudas kommunala och fristående skolor från förskola till gymnasium, inklusive anpassad skola. Region Halland ska stötta kommunerna i arbetet med kulturgarantier för att säkerställa alla barns rätt till kultur. Genom Regionsamverkan Sydsverige förs dialog med nationell nivå för att förbättra samarbetet mellan kultur och skola.

Insats - Samordna kulturskolornas utvecklingsinsatser

Kommunernas kulturskolor spelar en avgörande roll för barns och ungas rätt till eget skapande och möjligheten att utveckla sin kreativitet. Kulturskolan är också en viktig arena för barns och ungas möte med konst och kultur och bidrar till vitalisering och återväxt inom kulturlivet. Region Halland och de halländska kommunerna ska tillsammans samordna kulturskolans utvecklingsverksamhet i länet. Det kan handla om omvärldsbevakning och analys, samordning av utvecklingsfrågor, öppen verksamhet och gemensam fortbildning. Utvecklingsinsatserna ska innefatta både bredd- och spetsverksamhet.

Insats - Nästa generation yrkesverksamma kulturskapare

De ungdomar som vill fördjupa sig inom konst och kultur ska få goda förutsättningar att göra detta. Region Halland ska införa ett regionalt ungdomsstipendium och verka för fler kulturella sommarjobb. Återväxten inom kulturområdena ska också stödjas genom förstärkningar i utbildningskedjor samt stöd till ungas konstnärliga utveckling. Folkhögskolorna och studieförbunden spelar en viktig roll i arbetet med unga vuxnas konstnärliga utveckling.

Prioritering: Breddat och inkluderande deltagande

Kultur ska finnas nära människors vardag. Det behöver finnas större variation på kulturupplevelser som är lockande utifrån olika målgruppers erfarenheter och bakgrund. Region Halland ska bidra till att det skapas och erbjuds ett varierat kulturutbud med både bredd och spets, som engagerar, berör och inspirerar både invånare och besökare. Det ska vara enkelt för alla att delta i kulturlivet. Tillgång till kollektivtrafik och en ökad digitalisering har stor betydelse för att nå målen. Samverkan mellan olika aktörer är avgörande för att kunna erbjuda tillgång till ett engagerande kulturutbud i hela Halland.

Fler behöver engagera sig i kulturlivet i Halland. Det civila samhället har en fundamental roll i människors engagemang, i bevarandet och utvecklingen av demokratin samt för invånarnas inkludering i samhället. Det civila samhället är viktigt som skapare av ett brett och varierat kulturutbud och för eget skapande. Det civila samhället ska stödjas i sitt arbete med att fånga upp och tillvarata människors idéer och engagemang.

Insats - Utveckla samarbetet mellan Region Halland, kulturinstitutioner och det civila samhället

Region Halland ska utveckla en närmare dialog och samverkan med det civila samhällets aktörer för att uppmuntra och tillvarata invånarnas delaktighet och engagemang. Dialog och samråd med civilsamhällets kulturorganisationer ska utvecklas. Region Halland ska även genomföra en översyn av regelverket för stöd till distriktsorganisationer.

För att kultur ska nå människor krävs kulturarrangörer. Närmare samverkan ska utvecklas mellan regionala kulturinstitutioner och arrangörer. För att bättre nå invånare och besökare ska även publikarbetet stärkas. Strukturen och uppdragen inom teaterområdet ska utredas.

Insats - Öka invånarnas delaktighet

Invånarna ska ha större möjlighet att påverka den kultur de erbjuds. Region Halland och verksamheter med stöd från regionen har ett uppdrag att vidga invånarnas och besökarnas kulturella horisonter. Verksamhet som riktar sig till särskilda målgrupper ska säkerställa deras delaktighet. Ett exempel är att äldre bör kunna påverka vilken kultur de erbjuds vid äldreboenden. Ett annat exempel är att verka för de nationella minoriteternas möjligheter att behålla och utveckla sin kultur och sitt språk. Region Halland ska arbeta fram mål och riktlinjer för nationella minoriteter utifrån rättighetsperspektiv och implementera dem.

Insats - Synliggöra kulturlivet i Halland

Det är utmanande för kulturverksamheter att nå ut med information om det utbud som finns. För att säkerställa att relevant information når invånare och besökare ska ett övergripande arbete med kommunikation och marknadsföring utvecklas. Insatser kan med fördel paketeras för att få större genomslagskraft, ett exempel på detta är destinationsutvecklingsarbetet *Art Halland* som samlar konstaktörer.

Insats – Dra fördel av digitaliseringens möjligheter

Digitaliseringens potential ska tas tillvara för att säkerställa en mer enhetlig och jämn biblioteksservice över hela Halland. Detta gör det möjligt för invånarna att på ett mer

likvärdigt sätt använda och utforska digitala resurser och utrustning. Region Halland ska verka för ökad samordning på biblioteksområdet.

Det finns behov av nationellt stöd kring digitalisering av kulturarvet. Digitalisering av samlingar och arkiv ska utvecklas i nära samverkan med nationella myndigheter.

Insats - Främja kulturella mötesplatser och uppsökande verksamhet

De kulturella mötesplatserna är värdefulla och nödvändiga för att alla invånare ska kunna möta kultur var man än bor i Halland. En väsentlig del av infrastrukturen för kulturella arenor är civilsamhällets lokalhållare som exempelvis studieförbund, hembygdsrörelse, folketshusrörelse, bygdegårdar och kulturföreningar. Andra mötesplatser drivs offentligt eller privat som bibliotek, kulturhus, konsertarrangörer, biografier etc.

För att både bevara och vidareutveckla kulturens infrastruktur ska samarbetet stärkas mellan Region Halland och regionala lokalhållande organisationer.

Regionens folkhögskolor ska vidareutvecklas som kulturella mötesplatser med en starkare koppling mellan deltagare, yrkesverksamma kulturskapare och hallänningar. Kommunernas bibliotek är helt centrala som mötesplatser. Region Halland och länets kommuner ska tillsammans göra en satsning för att säkerställa och locka kompetent bibliotekspersonal för att öka tillgången till kultur, läsfrämjande och kunskap.

För att möta invånarna nära deras vardag ska Region Halland och verksamheter med stöd från regionen utveckla fler former av uppsökande verksamhet.

Kultur som samhällskraft

Mål: Halland – en plats där kultur präglar samhället

Halland ska vara en attraktiv och innovativ plats där konst och kultur formar och berikar samhället. Dynamiska platser präglas av mod att pröva nya idéer och samarbeten mellan kultur, teknik, forskning och näringsliv. Kulturens betydelse för folkhälsa och hållbara livsmiljöer ska tillvaratas. Historien är viktig för att förstå de sammanhang och människor som skapat dagens Halland. I tider av oro är det nödvändigt med beredskap för att säkerställa att Hallands kulturliv kan upprätthållas under kris och krig.

Prioritering: Kulturdriven samhällsutveckling

Kulturområdet behöver fördjupad samverkan med andra politikområden för att förverkliga visionen Halland – Bästa livsplatsen.

Arkitektur, form, design, konst, kulturarv och kulturmiljö, som ryms inom begreppet gestaltad livsmiljö, har en avgörande betydelse i samhällsbygget. Region Halland arbetar sedan 2023 med regional fysisk planering. Kulturområdet ska samverka med samhällsbyggnadsområdet för att skapa hållbara och inkluderande platser som erbjuder alla attraktiva livsmiljöer.

Kultur är centralt för livskvalitet och folkhälsa och kan bidra till välmående och välbefinnande samt motverka problem med psykisk ohälsa. Kulturområdets potential inom hälsa och folkhälsa ska tillvaratas i högre utsträckning genom utvecklat samarbete mellan kultur och hälso- och sjukvård.

Utveckling av de kulturella och kreativa branscherna kräver tvärsektoriell samverkan mellan kulturpolitiska och näringspolitiska uppdrag och målsättningar. Genom att underlätta för företagens potential som drivkraft för hållbar utveckling skapas konstnärlig förnyelse, ekonomisk tillväxt, sysselsättning och stärkt konkurrenskraft.

Insats - Ökad samverkan kring platsutveckling och samhällsbyggnad

Kultur och konstnärliga uttryck påverkar en plats och dess attraktivitet. Människans behov ska vara utgångspunkten i utformning och planering av livsmiljön. Politikområdet gestaltad livsmiljö rör ny och befintlig bebyggelse – både byggnader och ytorna mellan dem – i såväl stadsmiljö som glesbygd. Det sektorsövergripande arbetet med gestaltad livsmiljö ska utvecklas. Processerna leds av samhällsbyggnadsområdet, medan kulturområdet bidrar med sin expertis. Det är viktigt att konstnärliga uppdrag och kulturmiljöperspektiv involveras

tidigt i samhällsplaneringen. Arbetet med gestaltad livsmiljö ska främja möjligheter för kultur- och föreningsverksamhet att ha tillgång till ändamålsenliga lokaler till rimliga priser.

Insats - Stärkt samverkan för kulturella och kreativa branscher

Samarbetet mellan kultur och näringsliv ska utvecklas ytterligare kring både företagsfrämjande och exportfrämjande insatser utifrån Sveriges *Strategi för företag i kulturella och kreativa branscher*. Genom satsningar på kulturella och kreativa branscher skapas bättre förutsättningar för breddad finansiering för kulturen och ökad innovation i näringslivet. Insatsen förstärks ytterligare genom samarbete inom Regionsamverkan Sydsvrige.

Insats - Utvecklat arbete med kultur och hälsa

Kultur och hälsa är ett tvärvetenskapligt område som visar på kulturens betydelse för människors hälsa. Forskning visar att kultur kan förebygga ohälsa, vara hälsofrämjande och till och med behandlande. Kultur kan förkorta vårdtider och vara en resurs i rehabiliteringsarbete.²² Kulturverksamheter gör redan idag hälsofrämjande insatser. Kultur är dock fortfarande en underutnyttjad resurs för att bidra till människors hälsa i Halland. Region Halland ska därför utveckla det interna samarbetet mellan kultur och hälso- och sjukvård för att skapa samsyn och långsiktigt systematiskt arbete.

²² World Health Organization (WHO), *What is the evidence on the role of the arts in improving health and wellbeing?*, 2019, <https://www.who.int/europe/publications/i/item/9789289054553>

Prioritering: Hallands händelserika historia

Hallands historia spänner från istid till samtid och vad som betraktas som kulturarv förändras över tid. Historien är viktig för att förstå de sammanhang och människor som skapat dagens Halland. Kunskaper om historien – en historiemedvetenhet – behövs för att kunna navigera i samtiden och forma beslut inför framtiden.

Kunskapen och insatserna kring historia inklusive konst- och kulturhistoria behöver utvecklas. I arbetet med att synliggöra Hallands händelserika historia spelar aktörer som museer, civilsamhället och besöksnäringen viktiga roller. Forskningen om länets kulturarv behöver öka och tillgängliggöras för invånare och besökare. Samarbete med yrkesverksamma kulturskapare kan bidra till att historiska platser och företeelser betraktas och undersöks från nya perspektiv. Det kan medverka till att levandegöra historien.

Det som sker idag blir Hallands framtida historia. Genom att inkludera kultursektorn i beredskapsarbetet stärker vi kulturlivets robusthet i kris och krig.

Insats - Tillgängliggöra forskning om Hallands historia

Många invånare och besökare vill lära sig mer om historien. Hallands historia analyseras och dokumenteras genom forskning på universitet och högskolor, via arkeologiska utgrävningar och bebyggelseantikvariska undersökningar. Det sker även på museer, i föreningar som exempelvis hembygdsrörelsen och via medborgarforskning. Region Halland ska tillsammans med de regionala kulturarvsaktörerna²³ stärka, samla och tillgängliggöra forskningen för invånare och besökare genom bland annat *Historieforum Halland*.

Insats - Ökad samverkan mellan kulturarv och besöksnäring

När människor reser till nya platser vill de gärna uppleva dess kultur och kulturarv.²⁴ Genom utvecklat samarbete med besöksnäringen kan kulturarvet utveckla sin attraktivitet, synliggöras mer och locka både invånare och besökare.

Insats - Utvecklat arbete med beredskap

Klimatförändringar och det säkerhetspolitiska läget ställer högre krav på hela samhället, inklusive kulturområdet. Region, kommuner, kulturinstitutioner och det civila samhället bör planera för hur verksamhet kan upprätthållas i händelse av kris och krig, samt hur kulturarvet ska skyddas. Samarbete ska etableras med andra politikområden och Region Hallands säkerhetsavdelning.

²³ Högskolan i Halmstad, Stiftelsen Hallands läns museer och Länsstyrelsen Halland.

²⁴ Riksantikvarieämbetet, *Räkna med kulturarvet*, 2023, <https://www.raa.se/2023/03/sa-kan-kulturarvets-varde-raknas/>

Nulägesbeskrivning - kulturområden

Läshänvisning

I detta kapitel beskrivs Hallands kulturliv 2024 utifrån olika kulturområden. Varje område avslutas med information om de verksamheter som får stöd inom kultursamverkansmodellen. Verksamheter som enbart får regional finansiering listas i bilaga. Samverkan är helt avgörande för att nå målen i kulturplanen. Därför ska alla kulturområden gemensamt bidra till kulturplanens strategiska utvecklingsområden, prioriteringar och insatser. De beskrivs i det föregående avsnittet *Strategiska utvecklingsområden*.

Scenkonst

Scenkonstområdet har en stor bredd och innefattar exempelvis dans, musik, cirkus, teater, gatuteater, musikdramatik och revy. De konstnärliga uttrycken är ofta gränsöverskridande.

Scenkonsten är beroende av såväl lokaler som producenter och arrangörer. Dans och cirkus kräver lokaler som är anpassade så att kulturskaparna kan utöva sin konstform utan att skada sig medan musik, musikdramatik och talteater är mer beroende av lokalens storlek och ljudmiljö. Även det offentliga rummet kan utgöra spelplats för scenkonst. Det finns behov av att utveckla samarbetet med länets arrangörer och främja nya arrangörer för att säkerställa att scenkonst kan nå hallänningarna. Utöver detta finns det en kompetensbrist gällande scentekniker.

Teater

Teaterområdet i Halland består av länets regionteater Teater Halland, professionella teatergrupper, revyer, arrangörer, Riksteaterns regionala förening och amatörteatergrupper. Hallands bildningsförbund erbjuder ett stöd till amatörteaterföreningar. Dessutom erbjuder kulturskolor och kommunala ungdomsverksamheter möjligheter för barn och unga att fördjupa sig i teater. Studieförbunden erbjuder liknande insatser för både barn och vuxna. Flera gymnasieskolor i Halland har teaterinriktningar inom sina estetiska program. Sturegymnasiet i Halmstad erbjuder spetsutbildning i teater, och Katrinebergs folkhögskola har en skådespelarlinje som är den enda eftergymnasiala teaterutbildningen i Halland.

Genom produktioner som speglar angelägna frågor i människors liv kan teatern öppna upp för nya erfarenheter, reflektioner och gemensamma upplevelser. Halland är känt för sin starka revytradition som lever och frodas. Region Halland arbetar för att ett brett spektrum av teaterupplevelser och eget skapande ska erbjudas länets invånare, oavsett var i regionen de bor eller hur gamla de är.

Grunduppdrag

Teater Halland

- Producera professionell scenkonst för barn, unga och vuxna på en hög konstnärlig nivå,
- med sin verksamhet utgöra grunden för en stabil, långsiktig och väl förankrad utveckling av scenkonstproduktionen i Halland,

- bidra till demokratiutvecklingen i samhället genom att ta aktiv del i samhällsdiskussioner, bjuda in grupper med skilda erfarenheter och våga problematisera det komplicerade samt
- samverka nationellt och fortsätta söka nya internationella samarbetspartners.

Riksteatern Halland

- Främja arrangörsutveckling med fokus på professionell scenkonst samt
- stödja, stärka och utveckla arrangörsföreningars arbete genom kompetenshöjande, stödande och samordnande insatser.

Utvecklare

Region Halland har utvecklare för teater- och cirkusområdet med ett konst- och kulturfrämjande uppdrag. Uppdraget innebär att stödja, bevara och utveckla teater- och cirkusområdet samt öka dess tillgänglighet och synlighet för allmänheten.

Cirkus

Cirkus är en kulturform som utgår från kroppens precisa rörelser och som kan innehålla exempelvis akrobatik, mim och jonglering. Kulturområdet har höga krav på säkerhet och behöver högre takhöjd än annan scenkonst. I Halland består cirkusområdet av en traditionell kringresande cirkus, yrkesverksamma kulturskapare och en årligen återkommande gatuteaterfestival. Det finns nycirkus på kulturskolan i Varberg och en enskild aktör erbjuder cirkuskurser i Falkenberg. Det finns stort intresse hos kommuner och scenkonstarrangörer att arrangera cirkusföreställningar men området har en förhållandevis svag infrastruktur i länet.

Grunduppdrag

Utvecklare

Region Halland har utvecklare för teater- och cirkusområdet med ett konst- och kulturfrämjande uppdrag. Uppdraget innebär att stödja, bevara och utveckla teater- och cirkusområdet samt öka dess tillgänglighet och synlighet för allmänheten.

Dans

Rum för Dans är Hallands dansinstitution som drivs gemensamt av Falkenbergs kommun, Kungsbacka kommun och Region Halland. I länet finns även koreografer, professionella dansare och konstnärsdrivna organisationer. De koreografer och dansare som bor och verkar i Halland skapar föreställningar och utvecklar lokala mötesplatser och initiativ som stärker dansområdet och bjuder in till ett varierat utbud av dansupplevelser.

Det finns möjligheter för barn och unga att dansa på sin fritid genom studieförbund, kulturskolor och kommunala ungdomsverksamheter. Vissa studieförbund erbjuder även dans för vuxna. Estetiska program med dansinriktning finns i två kommuner varav Sturegymnasiet i Halmstad erbjuder spetsutbildning inom dans. Många människor dansar på sin fritid även utanför dessa organisationer, i folkdanslag, privata dansskolor eller inom egna initiativ. Löftadalens folkhögskola erbjuder sommarkurser med inriktning på dans.

Infrastrukturen för dans har utvecklats positivt under de senaste åren men förbättringar behövs fortfarande, både för de som utövar dans och för publiken. Arbetet inom Regionsamverkan Sydsverige är av hög vikt för den nationella och internationella infrastrukturen för dans.

Grunduppdrag

Rum för Dans

- Skapa ett dansutbud med bredd och spets genom gästspel, residensverksamhet och samproduktion samt
- skapa förutsättningar för delaktighet och kunskapsutveckling kring dansområdet.

Rum för Dans har även ett konst- och kulturfrämjande uppdrag. Uppdraget innebär att stödja, bevara och utveckla dansområdet samt öka dess tillgänglighet och synlighet för allmänheten.

Regionsamverkan Sydsverige

Rum för Dans samverkar inom Regionsamverkan Sydsverige enligt positionspaperet *Ett enat Sydsverige skapar ett starkt kultursverige*.

Musik

Musikområdet är starkt i Halland och musiken är en viktig del i många hallänningars liv. Här finns musikarrangörer som föreningar, företag och kommunalt drivna scener. Spelplatser är avgörande för att musik ska möta invånarna. Musik Hallandia är Hallands regionala musikinstitution. Studieförbund, kulturskolor, trossamfund och kommunerna i Halland samt föreningslivet har viktiga roller för att musiken och musicerandet ska blomstra och utvecklas i regionen.

Musiken har många utövare i olika åldrar och genrer, från amatörer till professionella musiker och musikgrupper, vilket bidrar till det rika musiklivet. På Sturegymnasiet i Halmstad finns ett musikprogram med riksintag. Löftadalens folkhögskola erbjuder musikundervisning inom artist- och produktionslinjen, musikallinjen, musikproducentlinjen och singer-songwriterlinjen. Katrinebergs folkhögskola har en utbildning för scentekniker och Teknikhögskolan i Varberg har ljud- och musikproducent som YH-utbildning. Många människor deltar i musikaktiviteter på sin fritid, i privata musikskolor eller annat

Region Halland arbetar för att erbjuda en mångfald av musikupplevelser till Hallands invånare och besökare. Det finns behov av att bredda och komplettera konsertutbudet i Halland och arbeta med publikutveckling för att tillgängliggöra musik i hela regionen. Nya spelplatser, miljöer, arrangörer och musikaliska uttryck behövs samtidigt som de befintliga behöver stöttas. Barns möte med musik och metoder för barns egen musikskapande behöver främjas. Den unga musikscenen behöver stärkas genom att möjliggöra möten, speltillfällen, kunskapsutbyte och samarbete mellan unga musikaktörer på lokal, regional och nationell nivå.

Musik Hallandia

- Verka för musikscenens utveckling och dess tillgänglighet i Halland. I samarbete och samråd med musiklivets olika aktörer – såväl regionalt som nationellt och internationellt – ska de producera, främja och stödja musiklivet i Halland.

Musik Hallandia har även ett konst- och kulturfrämjande uppdrag. Uppdraget innebär att stödja, bevara och utveckla musikområdet samt öka dess tillgänglighet och synlighet för allmänheten.

Regionsamverkan Sydsverige

Musik Hallandia samverkar inom Regionsamverkan Sydsverige enligt positionspaperet *Ett enat Sydsverige skapar ett starkt kultursverige*.

Kulturarv och kulturmiljö

Kulturarv är spår och uttryck från det förflutna som tillskrivs värde och används i samtiden. Exempel på detta är föremål, konstverk, byggnader, berättelser och traditioner som människor i det förflutna lämnat efter sig. Kulturmiljön är en del av kulturarvet och består av miljöer som människor har påverkat och format.

Vad som betraktas som kulturarv förändras över tid. Arbete med kulturarvet innebär att välja, värdera och aktivera de spår av historien som finns i museisamlingar och arkiv, i landskapet eller i människors livsmiljöer. Museer och arkiv bygger denna verksamhet på vetenskaplig grund. Förståelse för historien och kunskap om kulturarvet är en viktig beståndsdel i ett levande demokratiskt samhälle. Kulturarvet kan bidra till möten, lärande och en fördjupad förståelse för människors levnadsöden genom tid och rum.

Det finns många aktörer som arbetar inom kulturarvsområdet i Halland. Stiftelsen Hallands läns museer bedriver genom Hallands Konstmuseum och Hallands kulturhistoriska museum regional museiverksamhet och regionalt kulturmiljöarbete. Avdelningen Kulturmiljö Halland ansvarar för arkeologiska och byggnadsantikvariska frågor, och genomför bland annat utredningar, utgrävningar, bistår med rådgivning och bedriver forskning. Länsstyrelsen arbetar inom kulturarvsområdet bland annat med tillsyns- och tillståndsärenden enligt kulturmiljölagen. Kommunerna stödjer också kulturarvsarbete genom att kulturmiljöer tas till vara i samhällsutvecklingen, stöd till civilsamhället och annat arbete inom området. Högskolan i Halmstad bedriver viss utbildning och forskning inom kulturarvsområdet och är en viktig samarbetspartner.

Den halländska hembygdsrörelsen är en av de största ideella rörelserna i länet med strax under 20 000 medlemmar. Hembygdsrörelsen beskriver, tillgängliggör och dokumenterar lokal historia, samt vårdar och förvaltar ett stort antal äldre byggnader. Radiostationen i Grimeton är ett världsarv. Den är en unik, fortfarande fungerande radiostation från 1920-talet som vittnar om starten på det trådlösa samhället. I Halland finns även många mindre kommunala, ideella eller privata museer. Studieförbunden, friluftslivet och besöksnäringen utgör också viktiga aktörer på kulturarvsområdet.

Halland har många kulturhistoriskt intressanta platser, bland annat fornlämningar, byggnadsminnen, kulturreseervat och kyrkor som skyddas av kulturmiljölagen. Några intressanta platser i regionen är Varbergs fästning, Lugnarohögen, Tjolöholms slott, Åskhults by eller Falkenberg's Stadshus som ett mer nutida exempel.

Barn och unga har rätt att ta del av kulturarvet. Kunskap om historiska sammanhang är ett viktigt verktyg för att kunna göra egna kopplingar mellan dåtid och nutid. Kulturarvsområdet behöver arbeta med att levandegöra kulturarvet, göra forskningsresultat tillgängliga för allmänheten och bli bättre på att förstå och svara mot nutidens behov och förväntningar.

Grundupdrag

Stiftelsen Hallands läns museer

- Producera utställningar och programverksamhet med hög kvalitet och med ett mångsidigt sammansatt utbud,

- sträva efter att nå en bred publik och nya publikgrupper, med särskilt fokus på barn och unga,
- förvalta, utveckla och tillgängliggöra samlingarna för hela regionen,
- bedriva kulturmiljöverksamhet och värna konst- och kulturhistoriska värden i samhällsutvecklingen,
- vara en mötesplats där upplevelser varvas med samtal om angelägna frågor i samtiden och ge möjlighet till fördjupad kunskap samt
- Hallands resurscentrum för kulturarv.

Utvecklare

Region Halland har utvecklare för kulturarvsområdet med ett kulturfrämjande uppdrag. Uppdraget innebär att stödja, bevara och utveckla kulturarvsområdet samt öka dess tillgänglighet och synlighet för allmänheten.

Regionsamverkan Sydsverige

Region Hallands utvecklare kulturarv samverkar inom Regionsamverkan Sydsverige enligt positionspapperet *Ett enat Sydsverige skapar ett starkt kultursverige*.

Enskilda arkiv

Arkiven är en viktig del av det gemensamma kulturarvet. Arkiven innehåller information som gör samtiden begriplig ur ett historiskt perspektiv. Kommuner, regioner och myndigheter ansvarar för sina egna arkiv. De enskilda arkiven består av arkivhandlingar som uppstått ur olika organisationer som föreningar, företag, stiftelser eller liknande. De enskilda arkiven synliggör den roll invånarnas engagemang spelar i samhällsutvecklingen. Hur människor har organiserat sig för att erövra, försvara och utveckla demokratin. För att få en bra återspeglning av samhället krävs dock att få in en större mångfald av arkiv.

Arkiven innehåller bland annat textdokument, fotografier, filmer, ljudinspelningar och föremål. De används av invånare, elever, forskare och yrkesverksamma kulturskapare för att utforska den gemensamma historien och skapa nya sammanhang. Arkivpedagogiken behöver utvecklas ytterligare.

Den ideella föreningen Arkiv Halland är den största förvaltaren av enskilda arkiv i regionen. Stiftelsen Hallands läns museer leder och samordnar arbetet i föreningen. Arkiven innehåller handlingar från olika typer av föreningar, som idrottsföreningar, politiska föreningar, sociala föreningar och hjälporganisationer, tillsammans med företagshandlingar och personarkiv. De flesta av arkiven kommer från organisationer som inte längre är aktiva, vilka kallas ägarlösa arkiv. Enskilda arkiv finns också hos föreningar, stiftelser, museer och privatpersoner.

Förvaltningen och utvecklingen av de regionala enskilda arkiven är ett gemensamt ansvar för Region Halland, kommunerna, företag och det civila samhället.

Grunduppdrag

Arkiv Halland

- Ta emot, dokumentera, vårda, bevara och tillgängliggöra enskilda arkiv,
- vägleda andra enskilda arkiv i länet, som hembygdsföreningar, samt
- samverka med övrig arkiv- och samlingsverksamhet på Stiftelsen Hallands läns museer.

Bibliotek

Biblioteken ska ge Hallands invånare tillgång till fri och pålitlig information. De förmedlar kunskap och bidrar till fri åsiktsbildning. Biblioteken ska vara tillgängliga för alla och fungera som attraktiva mötesplatser. Biblioteken ska främja litteraturens ställning och intresset för bildning, upplysning, utbildning och forskning samt för kulturell verksamhet. Biblioteken har en viktig roll kring läslust och demokrati. Personer med funktionsnedsättning, de nationella minoriteterna och personer som har annat modersmål än svenska är prioriterade grupper.

Det halländska bibliotekslandskapet utgörs av folkbibliotek, skolbibliotek, högskolebibliotek, sjukhusbibliotek och av regional biblioteksutveckling. Region Halland

och länets kommuner har biblioteksplaner i enlighet med bibliotekslagen. Arbetet med biblioteksutveckling beskrivs i Hallands biblioteksplan.

Alla har rätt till språk. Oavsett om det gäller att utveckla och tillägna sig svenska språket, det egna modersmålet eller nationella minoritetsspråk.²⁵ PISA-undersökningarna visar försämrade resultat kring läsförståelse för svenska elever.²⁶ Biblioteken arbetar med läsfrämjande och språkutveckling genom att exempelvis erbjuda barn och unga litteratur utifrån sina behov och förutsättningar. Region Halland samarbetar med kommunerna och andra för att främja små barns språkutveckling.

Biblioteken är en viktig del av demokratin och försvaret av grundläggande värden och rättigheter. Bibliotek är demokratiska arenor där människor med olika bakgrund och förutsättningar kan mötas och ta del av kunskap, litteratur och kultur samt stimulera fri åsiktsbildning. Biblioteken har en angelägen roll som öppen mötesplats dit alla är välkomna. De kan öka allmänhetens digitala delaktighet samt verka för en hållbar medie- och informationskunnighet.

Det behövs insatser som leder till ökad likvärdighet och tillgänglighet i folkbibliotekens utbud och tjänster. Biblioteken består inte bara av biblioteksrummet utan biblioteket kan verka uppsökande på platser där invånare är. Det uppsökande arbetet behöver utvecklas.

Tillgången till skolbibliotek är inte likvärdig i Halland. Det behövs fortsatt arbete för att lyfta fördelarna med skolbibliotek som integreras i skolans strategiska utvecklingsarbete, där skolbibliotekariens kompetens tas tillvara.

Grunduppdrag

Utvecklare

Region Halland har utvecklare inom biblioteksområdet med uppdrag att stödja folkbibliotekens och skolbibliotekens utveckling i alla kommuner i Halland genom att främja samverkan, erbjuda fortbildningar, stödja projekt, driva metodutveckling samt genom omvärldsbevakning.

Regionsamverkan Sydsverige

Region Hallands biblioteksutvecklare samverkar inom Regionsamverkan Sydsverige enligt positionspaperet *Ett enat Sydsverige skapar ett starkt kultursverige*.

²⁵ Finska, jiddisch, meänkieli, romani chib och samiska samt varieteter av dessa språk

²⁶ Skolverket, *Pisa 2022, 2023*, <https://www.skolverket.se/publikationer?id=12177>

Litteratur

Litteratur inkluderar olika skrivna former som prosa, poesi, essäer, facklitteratur, dramatik till exempelvis scen och film, serier, grafiska romaner och spel. Texterna kan vara i olika format, från tryckta böcker till digitala medier, framträdanden och taktila element som punktskrift. Litteraturen är viktig både som konstform och som bärare av språk och kultur.

Litteraturen ger människor möjlighet att utforska sin historia och förstå andra perspektiv. Genom att erbjuda konstnärliga upplevelser kan kvalitetslitteratur fördjupa och utmana läsarens tankar och perspektiv. Det finns ett nationellt mål att alla i Sverige ska ha tillgång till litteratur av hög kvalitet.

I det litterära landskapet i Halland finns litteraturskapare som författare, manusförfattare, dramatiker, poeter, översättare och kritiker. Här finns bokförlag, bokhandlare, antikvariat och litterära sällskap. Biblioteken och studieförbunden utgör en viktig infrastruktur för att få litteraturen att nå hallänningen. Många möter också litteraturen inom civilsamhället genom bokcirklar, författarsällskap eller författarmöten hos föreningar. Även andra konstformer skapar verk utifrån en litterär grund.

Litteratur- och läsfrämjande stärker varandra. Samtal om litteratur och möten mellan författare, läsare, kritiker och bibliotekariéer ska främjas för att uppmuntra läsning och litteraturutveckling.

Grundupdrag

Utvecklare

Region Halland har utvecklare för litteraturområdet med ett konst- och kulturfrämjande uppdrag. Uppdraget innebär att stödja, bevara och utveckla litteraturområdet samt öka dess tillgänglighet och synlighet för allmänheten.

Regionsamverkan Sydsverige

Region Hallands utvecklare litteratur samverkar inom Regionsamverkan Sydsverige enligt positionspaperet *Ett enat Sydsverige skapar ett starkt kultursverige*.

Film

Film är en bred kulturform som inkluderar rörlig bild, audiovisuella uttryck och digitala berättelser. Film är en konstform, en bransch och ett betydande massmedium som når människor över hela världen. I Halland består filmområdet av filmskapare, filmklubbar, biografer, privata filmaktörer, föreningar och kommunal skolbio. Det går även att ta del av film via länets bibliotek genom Cineasterna. Filmområdet sysselsätter allt från manusförfattare till scenografer, musiker och skådespelare.

Film är ett kraftfullt verktyg för kommunikation och reflektion. Filmkunnighet, att kunna tolka, analysera och skapa film, är värdefullt i dagens samhälle. Region Halland och länets kommuner behöver höja filmkunnigheten genom filmpedagogiska program, filmfestivaler och andra aktiviteter som främjar förståelse och engagemang för filmkonsten. Arbetet med skolbio behöver utvecklas i samverkan med länets kommuner.

Film finns på flera kommunala kulturskolor i Halland. På Katrinebergs folkhögskola finns en filmlinje. Gymnasial filmutbildning finns på Sturegymnasiet i Halmstad. Dessa utbildningar ger möjligheter till unga talanger att utveckla sina färdigheter och skapa egna filmer. Det är viktigt att stödja denna utveckling och överbrygga klyftan mellan utbildning och professionellt arbete inom filmbranschen. HighFives XR Lab utgör Hallands innovationsarena för teknologier som virtual reality, augmented reality och mixed reality.

För att stödja filmens utveckling krävs öppenhet för nya tekniker och stöd till filmskapare i form av finansiering, nätverk, fortbildning och teknik. För att möjliggöra visning av film krävs teknikutveckling likväl som pedagogiska insatser. Doc Lounge Varberg erbjuder en mötesplats med dokumentärfilmen i centrum.

Inom Regionsamverkan Sydsverige finns en gemensam strategi för audiovisuell produktion. Arbetet sker tvärsektorielt mellan kultur och näringsliv och Region Halland har ambitioner att förbättra förutsättningarna för filmproduktion i länet.

Grunduppdrag

Hallands filmresurscentrum, inom Katrinebergs folkhögskola:

- Samordna och främja filmkunnighet och filmskapande samt
- samordna och verka för talangutveckling.

Utvecklare

Region Halland har utvecklare för filmområdet med ett konst- och kulturfrämjande uppdrag. Uppdraget innebär att stödja, bevara och utveckla filmområdet samt öka dess tillgänglighet och synlighet för allmänheten.

Regionsamverkan Sydsverige

Region Hallands utvecklare för film samverkar inom Regionsamverkan Sydsverige enligt positionspaperet *Ett enat Sydsverige skapar ett starkt kultursverige*. Utöver det genomförs även en audiovisuell strategi som rör både kultur- och näringspolitiken.

Bild och form

Bild- och formområdet rymmer bland annat måleri, grafik, fotografi, illustration, skulptur, arkitektur och design samt gränsöverskridande konstformer som rymms inom samtidskonsten. Estetiska och konstnärliga värden påverkar människor dagligen. De har stor betydelse för det offentliga rummet, där invånare, oavsett bakgrund, kan möta konst i vardagen. Halland strävar efter att stärka sin position som en attraktiv konstregion genom handlingsplanen *Attraktiv konstregion – för konsten, konstnärerna och invånarna och besökarna*.

I Halland finns Hallands Konstmuseum som är en del av Stiftelsen Hallands läns museer. Därtill finns bild- och formaktörer som Rian designmuseum, bildkonstnärer, fotografer, formgivare, skulptörer, konstmuseer, konsthallar, gallerier, kollektivverkstäder, ateljéer, konstnärsföreningar, konstföreningar och ett regionalt resurscentrum för konst, Konst i Halland. På utbildningsområdet finns bild- och forminriktning på flera gymnasieskolor i länet, en grundläggande bild- och konstlinje på Löftadalens folkhögskola samt Hallands konstskola i Halmstad som är knuten till Katrinebergs folkhögskola. Bild och form finns på samtliga kulturskolor i Halland och många invånare utövar själva bild- och formkonst. Studieförbunden har en omfattande cirkelverksamhet inom bild- och formområdet.

För att stärka de yrkesverksamma kulturskaparnas möjlighet att bo och verka i Halland behöver det finnas en infrastruktur med exempelvis produktionsplattformar, kollektivverkstäder, ateljéer, visningsplatser och jurybedömda salonger. Villkoren för konstarrangörer och visningsplattformar behöver förbättras likväl som villkoren för de yrkesverksamma kulturskaparna. Medverkans- och utställningsersättningsavtalet är en viktig insats på bild- och formområdet för att garantera ersättning till utställande konstnärer.

Region Halland har en viktig roll inom offentlig konst - som inköpare, uppdragsgivare och förmedlare av konst till en bred allmänhet. Konsten i och omkring sjukhus, administrativa byggnader, skolor och vårdcentraler bidrar till väl gestaltade livsmiljöer och ger invånarna möjlighet att möta en rik variation av konstnärliga uttryck i regionens lokaler. Region Hallands konstsamling är en del av invånarnas kulturarv. Samlingen kräver förvaltning i form av vård- och underhållsinsatser. Kontinuerlig utveckling av konstförmedling och pedagogiskt arbete behövs för att aktualisera konsten och göra den tillgänglig.

Region Halland tillämpar enprocentsregeln. Det innebär att en procent av budgeten vid ny-, om- och tillbyggnation i offentliga miljöer ska investeras i konstnärlig gestaltning. Region Halland strävar efter att vara en föregångare i arbetet med att lyfta in konstnärlig kompetens tidigt i både samhällsplanering och byggprocesser.

Grunduppdrag

Hallands Konstmuseum, inom Stiftelsen Hallands Läns museer

- Producera utställningar och programverksamhet med hög kvalitet och med ett mångsidigt sammansatt utbud,
- sträva efter att nå en bred publik och nya publikgrupper, med särskilt fokus på barn och unga,
- förvalta, utveckla och tillgängliggöra samlingarna för hela regionen,

- vara en mötesplats där upplevelser varvas med samtal om angelägna frågor i samtiden och ge möjlighet till fördjupad kunskap samt
- fungera som nav och drivkraft för att stärka och utveckla konstlivet i Halland

Konst i Halland, resurscentrum inom Stiftelsen Hallands läns museer

- Samordna och driva nätverk inom bild- och formområdet; kring utställningsplatser, offentlig konst och konstpedagogik,
- arrangera residensverksamhet och utbytesprogram med nationella och internationella utblickar,
- fortbildning för bild- och formkonstnärer samt
- bedriva konstpedagogiskt utvecklingsarbete.

Rian designmuseum, en del av Falkenbergs kommun

- Innovativ arena för design med regional, nationell och internationell synlighet,
- centrum för kunskap och bildning om design samt
- lokal mötesplats för SPOK Halland - en plattform för hållbar produktion och konsumtion.

Utvecklare – bild och form

Region Halland har utvecklare för bild- och formområdet med ett konst- och kulturfrämjande uppdrag. Uppdraget innebär att stödja, bevara och utveckla bild- och formområdet samt öka dess tillgänglighet och synlighet för allmänheten.

Utvecklare – offentlig konst

Region Halland har utvecklare för offentlig konst vars uppdrag är att förvalta, förvärva, tillgängliggöra och förmedla konst till invånarna i Region Halland. I uppdraget ingår även processledning av konstnärlig gestaltning genom enprocentsregeln.

Regionsamverkan Sydsverige

Region Hallands utvecklare bild och form samverkar inom Regionsamverkan Sydsverige enligt positionspapperet *Ett enat Sydsverige skapar ett starkt kultursverige.*

Slöjd och konsthantverk

Slöjd och konsthantverk omfattar olika former av konstnärligt skapande. Från kulturhantverk till småskalig industri, design, samtida yttringar samt slöjd och konsthantverk med rötter i andra länder och inom de nationella minoriteterna. Området förenar traditioner, generationer, kulturarv och historia med samtid, nyskapande och framtid. Slöjd och konsthantverk verkar inom både kultur- och näringspolitiken.

Slöjd- och konsthantverksområdet i Halland utgörs av såväl organiserad slöjd i föreningar, vävstugor, slöjdekaféer och studieförbund som enskilda slöjdare och konsthantverkare. Slöjd och konsthantverk har en stark närvaro på digitala plattformar och lockar en mångfald av invånare i olika åldrar och med olika bakgrund. Halland har slöjdföretag och slöjdarrangörer som museer, bibliotek och hembygdsgårdar. Stiftelsen Hallands läns museer har samlingar inom slöjd och konsthantverk. Löftadalens folkhögskola har en keramiklinje och en utbildning kring textila återbruk.

Slöjd och konsthantverk är ett självklart inslag i ett hållbart samhälle. Detta har bidragit till ett ökat intresse för att skapa och uppleva slöjd. För att nyttja potentialen till fullo krävs ökad samverkan med andra politikområden. SPOK (Samtida produktion och konsumtion) är en plattform som samlar och sprider kunskap om lokala tillverkningsmöjligheter, från slöjd till industri. Insatsen möjliggör samarbeten mellan tillverkningsindustrin och yrkesverksamma kulturskapare. Rian Designmuseum är lokal mötesplats för SPOK Halland.

Det finns mycket tyst kunskap inom slöjdområdet och det är viktigt att bibehålla en hög kunskapsnivå samtidigt som nya former av slöjd och konsthantverk främjas. Halland har flera unika hantverkstraditioner. Den halländska sticktraditionen bingefinns sedan 2024 med i Sveriges nationella förteckning över immateriella kulturarv. Genom att uppmärksamma levande kulturarv kan de göras tillgängliga för en bredare publik och bevaras för framtida generationer.

Det är viktigt att nå fler utanför den organiserade slöjdrörelsen, och främja samtal om såväl moderna som historiska material och tekniker. Dessutom behövs fler möjligheter att visa upp slöjdverk och förbättra barns och ungas möjlighet att praktisera slöjd. Medverkans- och utställningsersättningsavtalet behöver fortsatt brukas i högre utsträckning inom slöjd och konsthantverk.

Grunduppdrag

Utvecklare

Region Halland har utvecklare för slöjdområdet med ett konst- och kulturfrämjande uppdrag. Uppdraget innebär att stödja, bevara och utveckla slöjdområdet samt öka dess tillgänglighet och synlighet för allmänheten.

Regionsamverkan Sydsverige

Region Hallands utvecklare slöjd och konsthantverk samverkar inom Regionsamverkan Sydsverige enligt positionspapperet *Ett enat Sydsverige skapar ett starkt kultursverige*.

Spelkultur

Spelkultur är en konstform, en folkrörelse och en bransch. Allt fler människor ägnar sig åt spelkultur i olika former, från brädspel och digitala spel till rollspel och lajv. Vad som kännetecknar spelkulturen är att den alltid omfattar interaktiva inslag.

Spelkulturen engagerar enskilda individer, grupper, föreningsliv och näringsliv, och det finns utövare i olika åldrar, från fritid till profession. Spelbranschen har snabbt vuxit till en världsomspännande industri med kulturell och ekonomisk betydelse. Spelformer som huvudsakligen innehåller spel om pengar (gambling) omfattas inte av Hallands kulturplan.

I Halland anordnas genom studieförbund, föreningar och bibliotek allt från studiecirklar, kurser, evenemang och festivaler till konvent. Dessutom har Halland ett antal professionella spelutvecklare som driver spelstudior i bolagsform.

Utbildning i spelgrafik, spelutveckling och e-sport finns i Halland på gymnasial nivå. På Högskolan i Halmstad finns E-sportlabbet, en spelmiljö och arena för forskning och för att integrera e-sporten i olika utbildningar. Digitalt laborativt centrum (DLC) erbjuder utrustning och digitala verktyg för att utforska spel, miljöer och berättelser.

Att skapa spel är ett kreativt hantverk som innefattar flera andra konst- och kulturformer. Den inkluderar och påverkar andra kulturella uttryck som scenkonst, bild och form, film, litteratur, slöjd, hantverk, kulturarv, lek och idrott. Samtidigt använder traditionella kulturyttringar alltmer element från spelkulturen, vilket skapar konstnärlig förnyelse. Spelkulturen ger många möjligheter för kreativitet och samarbete.

Grunduppdrag

I nuläget saknas grunduppdrag på spelområdet men Region Halland arbetar med frågan genom stöd till det civila samhället, sökbara kulturstöd samt arbete med biblioteksutveckling.

Art Inside Out

Art Inside Out är en kulturinstitution som genererar nya upplevelser, möten och samtal. Verksamheten bjuder in yrkesverksamma kulturskapare från olika konst- och kulturområden för att genom residens verka på olika platser i Halland. Art Inside Out drivs av Region Halland tillsammans med de halländska kommunerna.

Ett residens innebär att kulturskapare får möjlighet att bo och arbeta i Halland under en viss tid. Här kan de utforska och skapa utifrån ett tema som är kopplat till platsen. För att få lokal förankring samarbetar Art Inside Out och dess residenskonstnärer med invånare, institutioner, det civila samhället och lokala yrkesverksamma kulturskapare. Detta för att främja konstnärlig utveckling i Halland och ge invånare och besökare tillgång till nya konstnärliga upplevelser.

Tema och plats för residensen bestäms i samråd med värdkommunen. Verksamheten fördelas jämnt mellan kommunerna utifrån deras förutsättningar.

Grunduppdrag

Art Inside Out

- Främja och stödja konstnärlig och kulturell utveckling genom att bjuda in nationella och internationella yrkesverksamma kulturskapare inom olika konstformer med särskilt fokus på samtida uttryck,
- stärka förståelsen för konstens och kulturens roll i samhället,
- öka tillgängligheten till konst och kultur för invånarna i Halland samt
- främja samarbete och dialog mellan yrkesverksamma kulturskapare, lokalsamhället och andra kulturinstitutioner och aktörer, både nationellt och internationellt.

Bilaga 1: Ordlista

Audiovisuell – som rör både ljud och bild, vanligtvis relaterat till film och tv.

Breddat deltagande – att göra kulturella aktiviteter och uttryck tillgängliga för en bredare publik, inklusive människor från olika bakgrunder och samhällsskikt.

Centrumbildning – en förening eller stiftelse som samlar yrkesverksamma kulturskapare för att verka för deras intressen och förmedla uppdrag.

Civila sambället – en arena, skild från staten, marknaden och det enskilda hushållet, där människor organiserar sig och agerar tillsammans i gemensamma intressen.

Curator – en person som är ansvarig för att organisera och planera konstutställningar.

Demokratiska arenor – mötesplatser, institutioner eller diskussionsforum där demokratiska principer och värden främjas och utövas.

Det kulturella ekosystemet – det system av institutioner, organisationer och personer som stödjer och påverkar konstnärligt skapande.

Det subventionerade kulturutbudet – Region Halland subventionerar kulturutbud riktat till barn och unga samt äldre.

Digitalt utanförskap – brist på tillgång till och förmåga att använda digitala verktyg och resurser.

Enprocentsregeln – en policy som innebär att en procent av budgeten för ny-, om- och tillbyggnation ska användas för att integrera konstnärlig gestaltning i offentliga miljöer.

Gestaltad livsmiljö – ett politikområde kring utformningen och utseendet på den byggda miljön där människor lever och verkar.

Hållbar tillväxt – en utveckling som uppfyller dagens behov utan att äventyra kommande generationers möjligheter att tillgodose sina behov.

Idéburen organisation – en allmän definition är att en idéburen organisation är en juridisk person som uteslutande har ett allmännyttigt syfte angivet i stadgar, bolagsordning, urkund eller motsvarande handling. Kammarkollegiet har en något smalare definition: en juridisk person som uteslutande har ett allmännyttigt syfte med mål att bedriva en offentligt finansierad välfärdsverksamhet.

Kollektivverkstäder – platser där kulturskapare och hantverkare kan dela utrustning, utrymme och resurser för att arbeta och skapa konst.

Konst- och kulturkritik – bedömning av konstnärliga och kulturella uttryck.

Konstnärlig frihet – en grundlagsskyddad rättighet som innebär att kulturskapare har rätt att uttrycka sig fritt utan rädsla för censur eller ingripande från myndigheter.

Konstnärligt skapande – processen att skapa konstverk eller kulturella uttryck genom kreativitet och tekniska färdigheter.

Kulturell mångfald - de många olika former genom vilka grupper och samhällen uttrycker sin kultur. Dessa yttringar sprids inom grupper och samhällen och mellan dem.

Kulturinstitution – verksamhet som utgör en stabil bas för såväl kontinuitet som konstnärlig förnyelse inom kulturlivet. I kulturplanen åsyftas institutioner som drivs av en offentlig huvudman.

Kultursamverkansmodellen – ett system där staten överlåter ansvar att fördela vissa statsbidrag till regionala kulturverksamheter till regionerna.

Lektörer – personer som granskar och ger feedback på litterära verk.

Medie- och informationskunnighet (MIK) – ett samlingsnamn för kunskaper som är nödvändiga för att kunna ta till sig tillförlitlig information, bilda åsikter och göra sin röst hörd.

Medverkans- och utställningsavtalet (MU-avtalet) – ett avtal för alla slags utställningsarrangörer. Avtalet innehåller riktlinjer för ekonomisk ersättning till upphovspersoner som ställer ut eller medverkar i en utställning med verk som de själva äger.

Nationella minoriteter – En grupp med religiös, språklig, traditionell eller kulturell tillhörighet som har långvariga band till Sverige men inte har dominerande ställning i samhället. Sveriges nationella minoriteter är judar, romer, sverigefinnar, tornedalingar och urfolket samerna. De nationella minoritetsspråken är jiddisch, romani chib, finska, meänkieli och samiska samt varieteter på dessa.

Publikarbete – insatser för att locka och engagera publik i kulturella evenemang och aktiviteter.

Regionsamverkan Sydsverige – ett samarbete mellan Sveriges sex sydligaste regioner; Region Blekinge, Region Halland, Region Jönköpings län, Region Kalmar län, Region Kronoberg och Region Skåne.

Residens – ett program eller arrangemang där kulturskapare erbjuds tid, utrymme och ersättning för att exempelvis öka kunskap, utveckla nya idéer, arbeta och skapa konst.

Resurscentrum – en plats eller institution som tillhandahåller resurser och stöd inom ett visst område.

Scen tekniker – person som ansvarar för tekniska aspekter av en scenkonstföreställning, såsom ljus, ljud och scenografi.

Uppsökande verksamhet – att kulturverksamheter tar sig till invånarna i stället för att invånarna ska ta sig till dem.

Visningsplatser – platser där konstverk eller kulturella uttryck visas för allmänheten.

Yrkesverksam kulturskapare – person som försörjer sig på sin konst eller strävar mot att göra det, i kombination med hög yrkeskunskap.

Bilaga 2: Lagstiftning och nationella kulturpolitiska mål

Att fritt kunna delta i kulturlivet och uttrycka sig genom konst är en mänsklig rättighet enligt FN:s *internationella konvention om ekonomiska, sociala och kulturella rättigheter*. Den svenska grundlagen slår fast att den enskildas personliga, ekonomiska och kulturella välfärd ska vara grundläggande mål för den offentliga verksamheten (RF 1 kap. 2 §). Inom kulturområdet är arkiv, bibliotek, kulturmiljö och museer reglerade i lagstiftningen.

Arkivlagen (1990:782). En myndighets arkiv bildas av de allmänna handlingarna från myndighetens verksamhet som myndigheten beslutar ska tas om hand för arkivering. Myndigheternas arkiv är en del av det nationella kulturarvet.

Bibliotekslagen (2013:801). Region Halland har det lagstadgade uppdraget att bedriva regional biblioteksverksamhet i Halland. Biblioteken i det allmänna biblioteksväsendet ska verka för det demokratiska samhällets utveckling genom att bidra till kunskapsförmedling och fri åsiktsbildning. Biblioteken ska främja litteraturens ställning och intresset för bildning, upplysning, utbildning och forskning samt kulturell verksamhet i övrigt. Biblioteksverksamhet ska finnas tillgänglig för alla.

Kulturmiljölagen (1988:950). Det är en nationell angelägenhet att skydda och vårda kulturmiljön. Ansvaret för kulturmiljön delas av alla. Såväl enskilda som myndigheter ska visa hänsyn och aktsamhet mot kulturmiljön. Genom kulturmiljölagen anger samhället grundläggande bestämmelser till skydd för det gemensamma kulturarvet. Lagen innehåller bland annat bestämmelser för skydd av värdefulla byggnader liksom fornlämningar, fornfynd, kyrkliga kulturminnen och vissa kulturföremål.

Museilagen (2017:563). Museilagen infördes 2017 och utgör den första samlade lagen för museiområdet i Sverige. Lagen förenar museernas kärnverksamheter, samlingsverksamhet, kunskapsuppbyggnad och publikt arbete, och sätter dem i samband med museernas roller i samhället. Museilagen betonar kulturarvsaktörernas oberoende och lyfter tydligt fram museernas betydelse för bildning, kulturupplevelser och fri åsiktsbildning samt museernas ansvar för kunskap, allsidighet, öppenhet och för att aktivt förvalta sina samlingar.

Kultursamverkansmodellen regleras av *förordning (2010:2012) om fördelning av vissa statsbidrag till regional kulturverksamhet*. Till grund för förordningen ligger *lagen (2010:1919) om fördelning av vissa statsbidrag till regional kulturverksamhet* som slår fast att en region får fördela vissa statsbidrag till regional kulturverksamhet om en regional kulturplan har upprättats av regionen, och kulturplanen överensstämmer med de föreskrifter som regeringen meddelar.

Utöver detta finns det ett flertal andra lagar och konventioner som har bäring på kulturområdet och ska beaktas i det regionala kulturuppdraget, bland annat följande:

Lagen om nationella minoriteter och minoritetsspråk (2009:724) är en rättighetslag och handlar om att skydda och främja de nationella minoriteternas språk och kultur samt ge minoriteterna inflytande och delaktighet som en del av de mänskliga rättigheterna.

Lag (2018:1197) om Förenta nationernas konvention om barnets rättigheter. Konventionsstaterna erkänner barnets rätt till vila och fritid, till lek och rekreation anpassad till barnets ålder och rätt att fritt delta i det kulturella och konstnärliga livet. Konventionsstaterna ska respektera och främja barnets rätt att till fullo delta i det kulturella och konstnärliga livet och ska uppmuntra tillhandahållandet av lämpliga och lika möjligheter till kulturell och konstnärlig verksamhet samt till rekreations- och fritidsverksamhet.

Plan- och bygglagen (2010:900). Lagen syftar till att, med hänsyn till den enskilda människans frihet, främja en samhällsutveckling med jämlika och goda sociala levnadsförhållanden och en god och långsiktigt hållbar livsmiljö för människorna i dagens samhälle och för kommande generationer. Planläggning ska ske med hänsyn till kulturvärden som kulturmiljöer eller andra kulturhistoriska eller konstnärliga värden.

*FNs konventioner om mänskliga rättigheter*²⁷ lyfter var och ens rätt att fritt delta i samhällets kulturella liv och att njuta av konst. De erkänner varje individs rätt att delta i kulturlivet och innebär åtagande att respektera den frihet som är nödvändig för skapande verksamhet. De lyfter att rättigheterna innebär lika villkor oavsett kön, funktionsnedsättning, ålder, ras, hudfärg, härkomst eller nationellt eller etniskt ursprung.

FNs konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning erkänner rätten för personer med funktionsnedsättning att beredas tillgång till kultur och tillträde till platser för kultur. Sveriges nationella mål för funktionshinderspolitiken är att uppnå jämlikhet i levnadsvillkor och full delaktighet för personer med funktionsnedsättning i ett samhälle med mångfald som grund.

Unescos konvention om skydd för och främjande av mångfalden av kulturyttringar konstaterar att kulturell mångfald utgör mänsklighetens gemensamma rikedom. Den poängterar betydelsen av kulturell mångfald för att förverkliga de mänskliga rättigheterna och friheterna.

Europeiska landskapskonventionen understryker att landskapet är en gemensam tillgång och ett gemensamt ansvar. I landskapet möts många olika värden och tillgångar – kulturella, ekologiska, estetiska, sociala och ekonomiska. Den europeiska landskapskonventionens mål är en rikare livsmiljö där alla kan delta i utformningen.

Förordning (2017:583) om regionalt tillväxtarbete slår fast att regionala kulturplaner ska beaktas i framtagande av den regionala utvecklingsstrategin (11 §).

Lag (1960:729) om upphovsrätt till litterära och konstnärliga verk slår fast den enskilde kulturskaparens upphovsrätt till sitt verk.

Lag (2016:1145) om offentlig upphandling (LOU). LOU gäller för upphandling som genomförs av en upphandlande myndighet genom offentlig upphandling. Med upphandling avses de åtgärder som vidtas i syfte att anskaffa varor, tjänster eller byggtreprenader genom tilldelning av kontrakt. Lagen gäller även när en upphandlande myndighet anordnar en projekttävling. Nya regler om reserverad upphandling för idéburna organisationer vid offentliga upphandlingar och valfrihetssystem gäller från och med den 1 januari 2023.

Övriga nationella kulturpolitiska mål

Arkitektur, form och design – arkitektur, form och design ska bidra till ett hållbart, jämlikt och mindre segregerat samhälle med omsorgsfullt gestaltade livsmiljöer, där alla ges goda förutsättningar att påverka utvecklingen av den gemensamma miljön.

Målet ska uppnås genom att hållbarhet och kvalitet inte underställs kortsiktiga ekonomiska överväganden, kunskap om arkitektur, form och design utvecklas och sprids, det offentliga agerar förebildligt, estetiska, konstnärliga och kulturhistoriska värden tas till vara och utvecklas, miljöer

²⁷ I detta sammanhang är följande av vikt: *Allmän förklaring om de mänskliga rättigheterna*, *Internationell konvention om ekonomiska, sociala och kulturella rättigheter*, *Internationell konvention om avskaffande av alla former av rasdiskriminering*, *Konvention om avskaffande av all slags diskriminering av kvinnor* samt *Konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning*.

gestaltas för att vara tillgängliga för alla, och samarbete och samverkan utvecklas, inom landet och internationellt.

Arkiv – myndigheternas arkiv ska bevaras, hållas ordnade och vårdas så att de tillgodoser: rätten att ta del av allmänna handlingar, behovet av information för rättskipningen och förvaltningen, och forskningens behov.

Film – utveckling och produktion av värdefull svensk film sker kontinuerligt och i olika delar av landet. Allt fler ser värdefull film som sprids och visas i olika visningsformer i hela landet. Filmavsnittet bevaras, används och utvecklas. Svensk film sprids alltmer utomlands och kvalificerat internationellt utbyte och samverkan sker på filmområdet. Barn och unga har goda kunskaper om film och rörlig bild och ges möjligheter till eget skapande. Jämställdhet och mångfald präglar filmområdet. Filmen bidrar till att stärka yttrandefriheten och det offentliga samtalet.

De statliga insatserna till stöd för den kommunala kulturskolan – främja kulturskolans möjligheter att erbjuda barn och unga undervisning av hög kvalitet i kulturella och konstnärliga uttrycksätt, liksom möjligheterna till såväl fördjupning som bredd i undervisningen med utgångspunkt i vars och ens särskilda förutsättningar.

Kulturmiljö – ett hållbart samhälle med en mångfald av kulturmiljöer som bevaras, används och utvecklas, människors delaktighet i kulturmiljöarbetet och möjlighet att förstå och ta ansvar för kulturmiljön, ett inkluderande samhälle med kulturmiljön som gemensam källa till kunskap, bildning och upplevelser, och en helhetssyn på förvaltningen av landskapet som innebär att kulturmiljön tas till vara i samhällsutvecklingen.

Litteratur och läsfrämjande – alla i Sverige ska, oavsett bakgrund och med utgångspunkt i vars och ens särskilda förutsättningar, ges möjlighet att utveckla en god läsförmåga och ha tillgång till litteratur av hög kvalitet.

Nationell språkpolitik – svenska språket ska vara huvudspråk i Sverige. Svenskan ska vara ett komplett och samhällsbärande språk. Den offentliga svenskan ska vara vårdad, enkel och begriplig. Alla ska ha rätt till språk: att utveckla och tillägna sig svenska språket, att utveckla och bruka det egna modersmålet och nationella minoritetsspråket och att få möjlighet att lära sig främmande språk.

Bilaga 3: Verksamheter med överenskommelser 2025

Nedan anges vilka överenskommelser som träffades utifrån föregående kulturplan och som kvarstår till och med 2025. Nya överenskommelser ska träffas utifrån Hallands kulturstrategi 2025–2032 och kulturplan 2025–2028.

Scenkonst

Teater

- Teater Halland*
- Riksteatern Halland*
- Hallands Bildningsförbund – stöd till amatörteaterföreningar
- Teater Albatross – produktioner
- Teater Dictat – teaterproduktioner, workshoppar och samtal

Cirkus

- Västsvenska turnerande sommarteatern – gatuteater samt kunskapsplattformen *Public* kring konst och kultur i det offentliga rummet

Musik

- Hallands spelmansförbund – folkmusikarrangemang, dokumentation av låtar från Halland samt utbildning och konserter med ungdomsensemblen *Hallandsfolk*
- Kulturverket – konserter, workshops och mötesplatser för musikintresserade
- Solsidans Kulturförening – kulturevenemang inom olika konstformer och genrer

Kulturarv

- Stiftelsen Hallands länmuseer med Hallands kulturhistoriska museum*
- Stiftelsen Hallands länmuseer – resurscentrum för kulturarv
- Hallands Bildningsförbund – hembygdskonsulent
- Hallands Militärhistoriska Museum – museiverksamhet inklusive publika arrangemang på museet och på krigshistoriskt intressanta platser i länet
- Tjolöholms slott – centrum för kunskap med inriktning Arts and Craft
- Unnaryds Bonadsmuseum – arena för kunskap om bonadsmåleriet
- Varbergs Fästning – kulturmiljö
- Världsarvet Grimeton Radiostation – kulturmiljö

Arkiv

- Arkiv Halland*

Bild och form samt slöjd och konsthantverk

- Stiftelsen Hallands Länmuseer med Hallands Konstmuseum*
- Konst i Halland vid Stiftelsen Hallands länmuseer - resurscentrum
- Rian designmuseum* en del av Falkenbergs kommun
- Konsthallen Hishult – visning av nordisk samtidskonst samt möten mellan konstnärer, konstare och publik
- Konstliv Halland – arrangera Konstrundan i Halland
- Konstnärernas Kollektivverkstad Varberg – erbjuda verkstad och kursverksamhet
- Mjellby konstmuseum – arena för surrealistisk konst

- Teckningsmuseet i Laholm – arena för teckningskonst

Film

- Katrinebergs folkhögskola – resurscentrum för film
- Southern Sweden Film Commission – filmkommissionsverksamhet

Distriktsorganisationer

- Barn- och ungdomsorganisationer,
- funktionshinderorganisationer,
- idrottsorganisationer,
- nykterhetsorganisationer,
- pensionärsorganisationer och
- studieförbund.
 - o Arbetarnas Bildningsförbund (ABF),
 - o Studieförbundet Bilda,
 - o Folkuniversitetet,
 - o Medborgarskolan,
 - o Nykterhetsrörelsens Bildningsverksamhet (NBV),
 - o Sensus studieförbund,
 - o Studieförbundet Vuxenskolan och
 - o RF-SISU Halland.
- samt Hallands Bildningsförbund.

* innebär att verksamheten även får statsbidrag inom ramen för kultursamverkansmodellen. Deras uppdrag beskrivs i nulägesbeskrivningen av sitt huvudsakliga kulturområde.

Diarienummer DNKS240277

Region Halland
Box 517, 301 80 Halmstad
regionen@regionhalland.se
regionhalland.se

Hallands kulturstrategi 2025 – 2032

Innehållsförteckning

Förord	1
Inledning: Strategi för ett dynamiskt och tillgängligt kulturliv	2
Grundläggande principer för kulturpolitiken	3
Samverkan – tillsammans skapar vi kultur	3
Kulturpolitiska mål visar vägen	4
Så här arbetar Region Halland med kultur	5
Strategiska utvecklingsområden	7
Ett fritt konst- och kulturliv	8
Mål: Halland – en dynamisk och modig plats för kultur	8
Prioritering: Konstnärligt skapande med yttrandefriheten som grund	9
Prioritering: Halland i världen och världen i Halland	10
Engagerande kulturliv för alla	11
Mål: Halland – en plats där alla kan delta i kulturlivet	11
Prioritering: Kultur av, med och för barn och unga	12
Prioritering: Breddat och inkluderande deltagande	13
Kultur som samhällskraft	14
Mål: Halland – en plats där kultur präglar samhället	14
Prioritering: Kulturdriven samhällsutveckling	15
Prioritering: Hallands händelserika historia	16
Hur kulturstrategin tagits fram och hur den följs upp	17
Hur Hallands kulturstrategi tagits fram	18
Uppföljning	18

Förord

Tillkommer.

Inledning: Strategi för ett dynamiskt och tillgängligt kulturliv

Kulturen formar det samhälle vi lever i. Att få ta del av kulturella upplevelser, skapa och uttrycka sig fritt, är djupt mänskliga behov. Konst och kultur är avgörande för ett öppet, nytänkande och demokratiskt samhälle. Därför finns denna kulturstrategi. Den pekar ut tre övergripande mål med tillhörande strategiska utvecklingsområden som tillsammans ska göra Halland till en dynamisk, modig och levande plats att bo, besöka och verka på. I detta inledande kapitel beskrivs varför kulturstrategin tagits fram och hur den förverkligas genom att många aktörer arbetar tillsammans mot samma mål.

På väg mot visionen Halland – Bästa livsplatsen

Halland är en bra plats att leva på. Här finns det möjligheter för människor att skapa sina liv och för kulturlivet att utvecklas. Att många väljer att besöka Halland, flytta hit eller bo kvar och leva sina liv här, är tydliga tecken på att Halland är en attraktiv livsplats. Halland har enligt den regionala utvecklingsstrategin siktet inställt på Halland - Bästa livsplatsen! För att nå dit har tre övergripande strategier tagits fram; Hallands strategi för hållbar tillväxt, Hallands hälso- och sjukvårdsstrategi samt Hallands kulturstrategi. Tillsammans ska strategierna vägleda arbetet för att möta samhällsutmaningarna, värna demokratin och utveckla samhället.

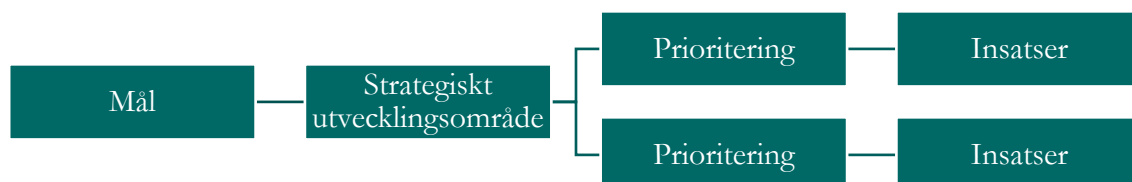
Kulturstrategin styr, vägleder och inspirerar

Hallands kulturstrategi beskriver hur Halland ska utveckla möjligheterna för invånare och besökare att uppleva och skapa kultur. Strategin gäller till och med 2032 och ska stödja, fördjupa och komplettera den regionala utvecklingsstrategin.

Kulturstrategin har många olika målgrupper. Den är styrande för verksamheter med regional finansiering och ligger till grund för regionala politiska beslut. Kulturstrategin är inspirerande stödjande och för kommunerna i länet, det civila samhället och yrkesverksamma kulturskapare.

Gemensamma mål formar ett nytt arbetssätt i Halland

Hallands kulturstrategi ska vara enkel att förstå. Den innehåller tre övergripande mål med vardera två prioriterade områden. Det är här vi ska kraftsamla. I den fyraåriga kulturplanen kompletteras mål och prioriteringar med ett antal mer konkreta insatser.

De tre målen gäller oavsett konstområde eller kulturaktör. Alla kan och behöver bidra för att vi ska kunna uppnå målen. Det innebär att det inte finns specifika mål för enskilda verksamheter eller kulturområden. Det är tillsammans, med gemensamma krafter, resurser och kompetenser vi når framgång.

Att vägledas och styras av gemensamma mål innebär att vi behöver forma nya arbetssätt och förhållningssätt. Genom nya idéer och samarbeten över konstområden, mellan institutioner, kommuner, föreningslivet och regionen skapas nya möjligheter. Steg för steg kan vi tillsammans nå målen om ett dynamiskt och tillgängligt kulturliv för alla, invånare, besökare, barn, unga och äldre.

För att åstadkomma ett offensivt och framgångsrikt arbete utgår vi från tre grundläggande principer.

Grundläggande principer för kulturpolitiken

Konstnärlig frihet och armlängds avstånd – en grundbult

En av kulturpolitikens viktigaste uppgifter är att värna den konstnärliga friheten och kulturens egenvärde. Det har sin grund i yttrandefriheten som är grundlagsskyddad i Sverige. Yttrandefriheten medför en långtgående rätt för varje människa att uttrycka tankar, åsikter och idéer. Kulturskapares konstnärliga frihet ska skyddas även när den utmanar och provocerar. Konstens frihet och den professionella integriteten hos kulturens institutioner upprätthålls genom principen om armlängds avstånd. Det innebär att förtroendevalda utifrån sitt demokratiska uppdrag beslutar om ramar och offentliga resurser till kultur men avhåller sig från styrning som riskerar att påverka konstnärligt innehåll och kulturskapares yttrandefrihet.

Hållbar kulturutveckling – Agenda 2030

Region Halland har i uppdrag att främja en hållbar utveckling i länet. Allt regionalt utvecklingsarbete ska förhålla sig till de globala målen i Agenda 2030.¹ Kulturstrategin ska främja både social, ekologisk och ekonomisk hållbarhet. Konst och kultur bidrar till inkludering, social tillit och sammanhållning, stärkt bildning och folkhälsa. Kultur och kulturarv bidrar även till ekonomisk hållbarhet genom kulturella och kreativa branscher och besöksnäring.

Region Halland har en handlingsplan och organisation för det interna klimat- och miljöarbetet. Handlingsplanen ger förutsättningar för ett gemensamt utvecklingsarbete. Verksamheter som finansieras av Region Halland ska vid planering och genomförande av sin verksamhet ta ansvar för de hållbarhetsmål som beskrivs i Agenda 2030.

Samverkan – tillsammans skapar vi kultur

Hallands kulturstrategi förverkligas genom engagemang från många. Genom att samverka med andra som stödjer kulturstrategins mål kan olika aktörers idéer och initiativ tas tillvara

¹¹ Den 25 september 2015 antog FN:s medlemsländer Agenda 2030, en universell agenda för hållbar utveckling som innehåller 17 globala mål som ska uppnås till år 2030. Läs mer på www.globalamalen.se/

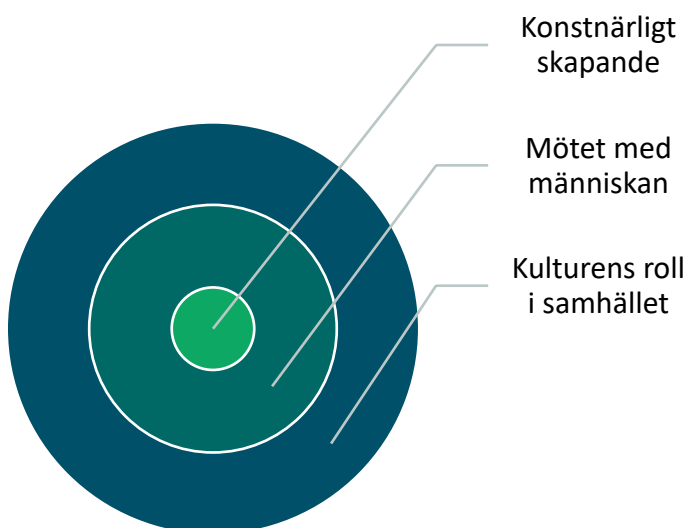
och göra Halland till en starkare kulturregion. I samtal och samarbete med varandra kan nya idéer blomstra. Tillsammans är ledordet i arbetet med kultur i Halland!

Kulturpolitiska mål visar vägen

Kulturpolitiska mål finns på flera nivåer. De regionala och kommunala kulturpolitiska målen bidrar till de nationella målen. Kulturpolitiken är komplex och spänner över olika områden och perspektiv:

- **Konsten** – genom att möjliggöra konstnärligt skapande – att yrkesverksamma kulturskapare, inom eller utanför kulturinstitutioner, har förutsättningar att skapa verk.
- **Människan** – genom varje enskild individs rätt att både ta del av och skapa kultur.
- **Samhället** – där kulturpolitiken självständigt eller i samverkan med andra politikområden bidrar till positiv samhällsutveckling. Här ingår även bevarande och tillgängliggörande av kulturarvet.

Konsten, människan och samhället är beroende av varandra och påverkar varandra i olika utsträckning.

Regionala kulturpolitiska mål

Hallands regionala mål handlar om konsten, människan och samhället:

- Halland – en dynamisk och modig plats för kultur
- Halland – en plats där alla kan delta i kulturlivet
- Halland – en plats där kultur präglar samhället

De kulturpolitiska målen är kopplade till varsitt strategiskt utvecklingsområde:

- Ett fritt konst- och kulturliv

- Engagerande kulturliv för alla
- Kultur som samhällskraft

Nationella kulturpolitiska mål

Hallands regionala kulturpolitiska mål bidrar till samtliga nationella kulturpolitiska mål. På nationell nivå har riksdagen enats om att:

- Kulturen ska vara en dynamisk, utmanande och obunden kraft med yttrandefriheten som grund.
- Alla ska ha möjlighet att delta i kulturlivet.
- Kreativitet, mångfald och konstnärlig kvalitet ska präglade samhällets utveckling.

För att uppnå målen ska kulturpolitiken:

- främja allas möjlighet till kulturupplevelser, bildning och till att utveckla sina skapande förmågor,
- främja kvalitet och konstnärlig förnyelse,
- främja ett levande kulturarv som bevaras, används och utvecklas,
- främja internationellt och interkulturellt utbyte och samverkan,
- särskilt uppmärksamma barns och ungas rätt till kultur.

Det finns även kulturområdesspecifika målsättningar och lagstiftning på nationell nivå.

Kultursamverkansmodellen

Region Halland ingår sedan 2011 i kultursamverkansmodellen. Det innebär att staten lämnar över ansvaret att fördela vissa statsbidrag till regionala kulturverksamheter till regionen. En förutsättning är att en regional kulturplan tas fram som visar hur Region Halland ska bidra till att de nationella kulturpolitiska målen uppnås. Kulturplanen är fyraårig och utgår från Hallands kulturstrategi.

Så här arbetar Region Halland med kultur

Alla invånare och besökare ska kunna uppleva kultur och skapa själva, oavsett kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder. Idag finns det skillnader mellan hur olika grupper tar del av eller utövar kultur. Region Halland arbetar för att minska dessa skillnader och förverkliga de regionala och nationella kulturpolitiska målen.

Uppleva kultur

Region Halland ger stöd till professionella produktioner av konst- och kulturupplevelser och till bevarande och tillgängliggörande av kulturarvet genom kulturinstitutioner och organisationer. Därutöver erbjuds medfinansiering för att arrangera kultur. För att nå de som har svårt att ta sig till kultur erbjuder Region Halland ett subventionerat utbud riktat till barn och unga samt till äldre. Region Hallands konstsamling ger invånarna möjlighet att möta en rik variation av konstnärliga uttryck i regionens lokaler.

Skapa själv

Region Halland ger stöd till det civila samhällets distriktsorganisationer för studieförbund, barn- och ungdomsorganisationer, pensionärsorganisationer, funktionshinderorganisationer med flera samt till pedagogisk verksamhet kopplad till skolan och fritiden. En stor del av det regionalt subventionerade utbudet för barn och unga innehåller möjlighet till delaktighet och eget skapande.

Fördjupning och talangutveckling

Region Halland ger stöd till olika former av fördjupande insatser och talangutveckling. På Region Hallands folkhögskolor erbjuds ett brett utbud av kulturella och konstnärliga utbildningar och kurser. Arbetet främjar återväxten av framtidens yrkesverksamma kulturskapare.

Yrkesverksamma kulturskapare

Region Halland ger yrkesverksamma kulturskapare möjlighet att söka stöd för professionella produktioner och utvecklingsprojekt. Därutöver erbjuds olika former av residensverksamhet för konstnärligt arbete, sökbara arbetsstipendium, rådgivning och utbyten samt nätverk för yrkesverksamma. För de kulturella och kreativa branscherna finns rådgivning, näringslivsstöd och kompetensutveckling.

Strategiska utvecklingsområden

I detta kapitel beskrivs övergripande strategiska utvecklingsområden och hur de kopplar till regionala och nationella målsättningar. Här beskrivs också prioriteringar för att nå målen samt nuläge och utmaningar.

Ett fritt konst- och kulturliv

Mål: Halland – en dynamisk och modig plats för kultur

Halland ska vara en dynamisk och utmanande plats där kulturen blomstrar. Ett fritt konst- och kulturliv är otänkbart utan de människor som skapar kultur i alla dess former. Kultur öppnar för mänskliga möten och vågar utmana rådande samhällsvärderingar och normer. Kultur är inte bara en reflektion av samhället utan en aktiv, innovativ aktör i dess utveckling.

Prioriteringar:

- Konstnärligt skapande med yttrandefriheten som grund
 - Halland i världen och världen i Halland
-

Därför är området strategiskt viktigt

Ett fritt obundet kulturliv är en nödvändig beståndsdel i ett demokratiskt samhälle. Kultur kan bära samhällskritik, provocera och utmana. Den kan belysa aktuella frågor och visa alternativ till nuläget. Det öppna, kritiska och offentliga samtalet om kultur är fundamentalt. Hallands kulturliv ska präglas av modet att våga det oprövade och viljan att låta idéer och åsikter brytas mot varandra. Det ska finnas skäliga villkor för konstnärligt arbete. Detta skapar ett levande kulturliv.

Det här strategiska utvecklingsområdet bidrar till förverkligandet av de nationella målen ”Kulturen ska vara en dynamisk, utmanande och obunden kraft med yttrandefriheten som grund”, ”främja kvalitet och konstnärlig förnyelse” samt ”främja internationellt och interkulturellt utbyte och samverkan”.

Prioritering: Konstnärligt skapande med yttrandefriheten som grund

Nuläge och utmaningar för prioriteringen:

- Yrkesverksamma kulturskapare har påtagligt lägre inkomster än andra med motsvarande utbildningsnivå,
- yrkesverksamma kulturskapare, men även andra i kultursektorn som exempelvis bibliotekariéer, utsätts för hat, hot och trakasserier,
- utvecklingen av artificiell intelligens utmanar yrkesverksamma kulturskapares upphovsrätt,
- demokratin är på tillbakagång globalt och yttrandefriheten är under debatt.²

Halland ska arbeta för goda villkor för yrkesverksamma kulturskapare. Kulturpolitiken ska verka mot alla former av hot och trakasserier mot kulturarrangörer och kulturskapare och arbeta för ett öppet demokratiskt samhälle där yttrandefriheten värnas. För att skapa goda villkor för konstnärligt skapande krävs även skäliga produktionsvillkor och en trygg arbetsmiljö.

Det offentliga samtalet har en viktig funktion i demokratin. Att värdera, tolka och diskutera konst och kultur i offentligheten innebär att konsten blir föremål för samhällelig diskussion, reflektion och idéutveckling. Kulturinstitutionerna är viktiga demokratiska arenor. Studieförbund och folkhögskolor skapar också rum för demokratiska och bildande samtal. Det behövs dock fler former för kritiska och öppna samtal, där exempelvis utställningar och scenkonstarrangemang får fördjupad uppmärksamhet genom analys och dialog.

Digitaliseringen förändrar samhället kontinuerligt. För kultursektorn ger detta nya möjligheter till konstnärlig förnyelse, effektivisering och bättre tillgänglighet för invånare och besökare. Medie- och informationskunnighet (MIK) är nödvändigt för att kunna värdera och ta till sig information, bilda åsikter och göra sin röst hörd.

² Göteborgs universitet *Defiance in the Face of Autocratization*, 2023, https://www.v-dem.net/documents/29/V-dem_democracyreport2023_lowres.pdf

Prioritering: Halland i världen och världen i Halland

Nuläge och utmaningar för prioriteringen:

- Internationellt samarbete och utbyte stärker den konstnärliga utvecklingen och bidrar till mångfald och kvalitet i kulturutbudet,
- Halland behöver ta större plats på den internationella kulturarenan,
- mångfald bland kulturskaparna innebär att fler röster får höras i det offentliga samtalet vilket är positivt för såväl kulturen som demokratin.

Det internationella arbetet ska stärkas. I en alltmer sammanflätad värld sker ett ständigt utbyte mellan lokala kulturella uttryck och världsomspännande kulturella strömningar. I Halland skapas kultur som har betydelse både nationellt och internationellt. Växelverkan mellan det lokala och internationella berikar den kulturella mångfalden, både i Halland och i världen.

Halland har länge varit en öppen region med många internationella kontakter. Internationellt samarbete bidrar till att stärka den konstnärliga kvaliteten i regionen. Det breddar och synliggör mångfalden i det halländska kulturlivet, skapar samarbeten, relationer och utbyten mellan Halland och världen och gör Halland till en aktiv deltagare i det globala kulturella samtalet.

Det dynamiska in- och utflödet av kreativitet skapar attraktionskraft och bidrar till att etablera Halland som en viktig plats för kulturskapare både nationellt och internationellt. På samma gång stimuleras kulturinstitutioner, halländska produktionsmiljöer och det lokala kulturlivet. Halland arbetar aktivt med residensverksamhet som möjliggör nationell och internationellt utbyte och stärkt kulturproduktion i länet.

Engagerande kulturliv för alla

Mål: Halland – en plats där alla kan delta i kulturlivet

Halland ska vara en plats där kultur är tillgänglig för alla. Varje människa ska, oavsett sina förutsättningar, ha möjlighet att ta del av, skapa och påverka kulturlivet. Kultur ska finnas nära invånarna. Ett aktivt föreningsliv fångar upp engagemang, skapar sammanhållning, tillit och ett attraktivt lokalt kulturliv.

Prioriteringar:

- Kultur av, med och för barn och unga
 - Breddat och inkluderande deltagande
-

Därför är området strategiskt viktigt

Kultur svarar mot grundläggande behov hos människor att förstå sig själva, varandra, samhället och världen. Kultur tillför viktiga dimensioner för människors möjligheter till utveckling, meningsfullhet, inflytande, samhörighet och delaktighet. I Sverige är alla människors rätt till kultur grundlagsskyddad. Barns rätt att få ta del av ett kulturellt utbud utformat speciellt för barn och att själva skapa kultur är lagstadgat i barnkonventionen.

Att delta i kulturlivet innebär att både kunna ta del av, skapa och utöva kultur. Tillgänglighet till kultur och ett mångfaldigt, brett och varierat utbud är grundläggande för att alla ska kunna delta i kulturlivet.

Det här strategiska utvecklingsområdet bidrar till förverkligandet av de nationella målen ”Alla ska ha möjlighet att delta i kulturlivet”, ”främja allas möjlighet till kulturupplevelser, bildning och till att utveckla sina skapande förmågor” samt ”särskilt uppmärksamma barns och ungas rätt till kultur”.

Prioritering: Kultur av, med och för barn och unga

Nuläge och utmaningar för prioriteringen

- Barn och unga tar inte del av och utövar kultur på ett likvärdigt sätt i Halland,
- barn och unga har olika intressen och livsvillkor beroende på exempelvis socioekonomiska faktorer och geografisk hemvist,
- den psykiska ohälsan ökar bland barn och unga.³

Alla barn och unga i Halland har rätt till ett rikt kulturliv med möjlighet till upplevelser och eget skapande. Kultur ska vara en självklar del av barns och ungas vardag, såväl i skolan som på fritiden, oavsett var de bor eller vilka de är. För att säkerställa detta behöver kulturpolitiken ansvara för att tillhandahålla ett väl utvecklat utbud för kultur i skolan. Utbildningspolitiken, å sin sida, behöver ta ansvar för att kultur ska nå barnen i skolan. Tillsammans behöver politikområdena kultur och utbildning utveckla strukturer som säkerställer att alla barn och unga får ta del av kultur och får förutsättningar att skapa själva.

Kultur ska finnas där barn och unga lever och rör sig. De ska få möta verk av yrkesverksamma kulturskapare och kunna utöva kultur utan prestationskrav. Arbetet ska möta de utmaningar som barn och unga står inför, som socioekonomiska skillnader och psykisk ohälsa. Förutsättningarna för unga som vill engagera sig eller fördjupa sig inom kulturområdet ska också förbättras. Här har både det offentliga och det civila samhället viktiga roller.

³ Folkhälsomyndigheten *Skolbarns hälsovanor i Sverige 2021/2022, 2023* [Skolbarns hälsovanor i Sverige 2021-22](#) [Nationella resultat \(folkalsomyndigheten.se\)](#) och Region Halland *Så mår vi i Halland, 2023* [regionhalland.se/download/18.26557e8c191786e82bd652f/1724310956651/Så_mår_vi_i_Halland_2023_230607_LQ.pdf](#)

Prioritering: Breddat och inkluderande deltagande

Nuläge och utmaningar för prioriteringen:

- Människor tar del av och utövar kultur i olika utsträckning beroende på olika faktorer och förutsättningar,⁴
- det finns en ökad ojämlikhet i samhället och skillnader i tillit,
- demografiska förändringar i samhället gör att Halland får fler äldre invånare.

Kultur ska finnas nära människors vardag. Det behöver finnas större variation på kulturerfvelser som är lockande utifrån olika målgruppers erfarenheter och bakgrund. Region Halland ska bidra till att det skapas och erbjuds ett varierat kulturutbud med både bredd och spets, som engagerar, berör och inspirerar både invånare och besökare. Det ska vara enkelt för alla att delta i kulturlivet. Tillgång till kollektivtrafik och en ökad digitalisering har stor betydelse för att nå målen. Samverkan mellan olika aktörer är avgörande för att kunna erbjuda tillgång till ett engagerande kulturutbud i hela Halland.

Fler behöver engagera sig i kulturlivet i Halland. Det civila samhället har en fundamental roll i människors engagemang, i bevarandet och utvecklingen av demokratin samt för invånarens inkludering i samhället. Det civila samhället är viktigt som skapare av ett brett och varierat kulturutbud och för eget skapande. Det civila samhället ska stödjas i sitt arbete med att fånga upp och tillvarata människors idéer och engagemang.

⁴ Göteborgs universitets SOM-undersökning, *Kulturvanor i Sverige 1987–2020*, 2021, https://www.gu.se/sites/default/files/2022-01/20.%20Kulturvanor%20i%20Sverige%201987-2020_v2.pdf

Kultur som samhällskraft

Mål: Halland – en plats där kultur präglar samhället

Halland ska vara en attraktiv och innovativ plats där konst och kultur formar och berikar samhället. Dynamiska platser präglas av mod att pröva nya idéer och samarbeten mellan kultur, teknik, forskning och näringsliv. Kulturens betydelse för folkhälsa och hållbara livsmiljöer ska tillvaratas. Historien är viktig för att förstå de sammanhang och människor som skapat dagens Halland. I tider av oro är det nödvändigt med beredskap för att säkerställa att Hallands kulturliv kan upprätthållas under kris och krig.

Prioriteringar:

- Kulturdriven samhällsutveckling
 - Hallands händelserika historia
-

Därför är området strategiskt viktigt

Kultur behövs för att ge Halland förutsättningar att vara den bästa livsplatsen. Kulturens potential behöver tas tillvara inom alla samhällssektorer och ges en central position i livsmiljön. När kulturens kraft i Halland förstärks ökar också attraktionskraften för invånare och besökare. Människors kreativitet fungerar som drivkraft för nya idéer och handlingar. Ett rikt kulturliv stärker dessutom gemenskapen, vitaliserar demokratin, gynnar folkhälsan och medverkar till en god livsmiljö för invånarna oavsett var i Halland de bor eller vilka de är.

Det här strategiska utvecklingsområdet bidrar till förverkligandet av de nationella målen ”Kreativitet, mångfald och konstnärlig kvalitet ska präglade samhällets utveckling” samt ”främja ett levande kulturarv som bevaras, används och utvecklas”.

Prioritering: Kulturdriven samhällsutveckling

Nuläge och utmaningar för prioriteringen:

- Halland växer och nya områden exploateras för bostads- och samhällsbyggnation,
- den psykiska ohälsan ökar,⁵
- personer med sämre hälsa tar del av och utövar konst och kultur i lägre utsträckning än personer med bättre hälsa,⁶
- näringslivets företagsfrämjande system är inte anpassade efter de kulturella och kreativa branschernas förutsättningar.⁷

Kulturområdet behöver fördjupad samverkan med andra politikområden för att förverkliga visionen Halland – Bästa livsplatsen.

Arkitektur, form, design, konst, kulturarv och kulturmiljö, som ryms inom begreppet gestaltad livsmiljö, har en avgörande betydelse i samhällsbygget. Region Halland arbetar sedan 2023 med regional fysisk planering.⁸ Kulturområdet ska samverka med samhällsbyggnadsområdet för att skapa hållbara och inkluderande platser som erbjuder alla attraktiva livsmiljöer.

Kultur är centralt för livskvalitet och folkhälsa och kan bidra till välmående och välbefinnande samt motverka problem med psykisk ohälsa.⁹ Kulturområdets potential inom hälsa och folkhälsa ska tillvaratas i högre utsträckning genom utvecklat samarbete mellan kultur och hälso- och sjukvård.

Utveckling av de kulturella och kreativa branscherna kräver tvärsektoriell samverkan mellan kulturpolitiska och näringspolitiska uppdrag och målsättningar. Genom att underlätta för företagens potential som drivkraft för hållbar utveckling skapas konstnärlig förnyelse, ekonomisk tillväxt, sysselsättning och stärkt konkurrenskraft.

⁵ Folkhälsomyndigheten, Nationella folkhälsoenkäten, *Hälsa på lika villkor*, 2023

<https://www.folkhalsomyndigheten.se/folkhalsorapportering-statistik/om-vara-datainsamlingar/nationella-folkhalsoenkaten/>

⁶ Göteborgs universitets SOM-undersökning, *Kulturvanor i Sverige 1987–2020*, 2021,

https://www.gu.se/sites/default/files/2022-01/20.%20Kulturvanor%20i%20Sverige%201987-2020_v2.pdf

⁷ Skr 2023/24:111, *Strategi för företag i kulturella och kreativa branscher*, 2024, <https://regeringen.se/rattsliga-dokument/skrivelse/2024/06/skr.-202324111>

⁸ Regional fysisk planering ska skapa goda förutsättningar för att hantera regiongemensamma utvecklingsfrågor.

Genom regional fysisk planering tas ett samlat grepp kring frågor och utmaningar på en regional nivå som ska bidra till att fortsätta utveckla Hallands attraktivitet, hållbara utveckling och generera samhällsnytta.

⁹ World Health Organization (WHO), *What is the evidence on the role of the arts in improving health and wellbeing?*, 2019, <https://www.who.int/europe/publications/i/item/9789289054553>

Prioritering: Hallands händelserika historia

Nuläge och utmaningar för prioriteringen:

- Halland har en rik och komplex historia,
- det finns stor efterfrågan av mer kunskap kring historien och historiska platser,
- forskningen om Hallands historia behöver samordnas och nå ut till invånarna,
- klimatet och det säkerhetspolitiska läget påverkar förutsättningarna för att skapa och utöva kultur likväl som att bevara och tillgängliggöra kulturarvet.

Hallands historia spänner från istid till samtid och vad som betraktas som kulturarv förändras över tid. Historien är viktig för att förstå de sammanhang och människor som skapat dagens Halland. Kunskaper om historien – en historiemedvetenhet – behövs för att kunna navigera i samtiden och forma beslut inför framtiden.

Kunskapen och insatserna kring historia inklusive konst- och kulturhistoria behöver utvecklas. I arbetet med att synliggöra Hallands händelserika historia spelar aktörer som museer, civilsamhället och besöksnäringen viktiga roller. Forskningen om länets kulturarv behöver öka och tillgängliggöras för invånare och besökare. Samarbete med yrkesverksamma kulturskapare kan bidra till att historiska platser och företeelser betraktas och undersöks från nya perspektiv. Det kan medverka till att levandegöra historien.

Det som sker idag blir Hallands framtida historia. Genom att inkludera kultursektorn i beredskapsarbetet stärker vi kulturlivets robusthet i kris och krig.

Hur kulturstrategin tagits fram och hur den följs upp

Hur Hallands kulturstrategi tagits fram

Hallands kulturstrategi 2025–2032 har tagits fram parallellt med Hallands kulturplan 2025–2028. Arbetet har varit en gemensam process där över 400 personer från kommuner, organisationer från det civila samhället, yrkesverksamma kulturskapare och ungdomar bidragit med värdefulla insikter och åsikter. Tack till var och en för era bidrag till skapandet av denna strategi!

Uppföljning

Region Halland genomför en årlig uppföljning av kulturstrategin. Syftet är att följa utvecklingen löpande, systematiskt och långsiktigt. Målet är att öka kunskapen om länets utveckling och Region Hallands bidrag till utvecklingen. Uppföljningen av kulturstrategin sker parallellt med uppföljningen av Hallands strategier för hållbar tillväxt och hälso- och sjukvård och är en del av underlaget för beslut om kommande budget.

Utöver Region Hallands uppföljning genomför Kulturrådet årliga uppföljningar inom ramen för kultursamverkansmodellen. Andra aktörer som exempelvis Myndigheten för kulturanalys, Kungliga biblioteket och Folkbildningsrådet genomför andra relevanta analyser och uppföljningar. Därutöver bidrar universitet och högskolor med fördjupad kunskap inom relaterade forskningsområden.

Resultaten från de olika uppföljningarna ger underlag för beslut om att anpassa och rikta insatser där de behövs mest och bäst bidrar till att målen i kulturstrategin förverkligas.

Diarienummer DNKS240277

Region Halland
Box 517, 301 80 Halmstad
regionen@regionhalland.se
regionhalland.se